A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע ניט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XII No. 4483 TORONTO MONDAY 5 טאראנטא, מאנטאג דער 1־טער יוני, 1925. ט סיון פרשה נשא, תרפ"ה. PRICE THREE CENTS

JUN 3 - 1925

N. Y. Public Libra 476 Fifth Ave.

די עליים איינגעזן זיך אויף א נאָטע צו דייטשלאנד

עליים אמבאסאדאָרען־ראט ה זט גוטגעהייסען די נאָטע וואָס וועט דינסטאג איבערגעגעבען ווערען צו דייטשער רעגי־רונג. — קעלן וועט ניט עוואקוירט ווערען ביז דייטש־לאנד אנטוואפענט זיך ניט.

פאריז, מאי, 21.

דער עליים אמבאסאדאָרען־ראט האט נעכטען גוטגעהייסען און אונטער־שריבען א נאָטע צו דייטשלאנד וועגען אנטוואפנונג. די נאָטע ווערט צוגעגע־בען אז וואס שייך די שאדענערהאזען־טאג אדער מיטוואך איבערגעגעבען ווע־רען צו דער דייטשער רעגירונג.

אין דער נאָטע ווערען אנגעגעבען דעטאלען וואס דערווייזען אז דייטש־לאנד האט ניט דורכגעפירט די פונקט־טען פון דורכפירונג.

דעם קעלן־געגענד ווען דייטשלאנד וועט דורכפירען די פונקטען וועגען אנט־וואפנונג. אין דער נאָטע ווערט צוגעגע־בען אז וואס שייך די שאדענערהאזען־לאנד אנטוואפענט ווערן ביז דייטש־לאנד ניט ווערט עוואקוירט ווערען.

דא ווערט ערקלערט, אז פראנק־רייך און ענגלאנד האבען זיך געאיינינט דעטאלען וואס דערווייזען אז דייטש־לאנד האט ניט דורכגעפירט די פונקטען וועגען אייגענטליכע אפמאך־טען פון דער דרייזיגן. אז ענגלאנד האט נאכגע־אנטוואפנונג. עס ווערט ערקלערט, אז סען די מזרח־גרעניצען אין דיזען אפ־די עליים וועלען ערשט דאן עוואקוירען מאך.

מאהנט 25 טויזענט דאָלאר פאר פאלשען ארעסט

דזשאן אליזווער פון מעניטאָ עוועניו מאָהנט איצט פון דער באָארד אף פאָליס קאָמישאָנערס און פון דער שטאָדט־שער פארוואלטונג, דערפאר וואס עס זאָל האבען ארעסטירט געוואָרען אָהן קיין שום אורזאך.

קריסטיען ראקאָווסקי.

ענטדעקען פארשווערונג צו טויטען ראקאָווסקי'ן, סאָוויעט־פארטרעטער אין ענגלאנד

לאָנדאָן, מאי, 31.

עס איז דאָ היינט באקאנט געוואָרען, אז דעטעקטיוס פון סקאטלאנד יארד האבען ענטדעקט א פארשווערונג צו טויטען קריסטיאן ראקאָווסקי, דער פאר־טרעטער פון סאָוויעט־רוסלאנד אין ענגלאנד.

די פארשווערונג זאָל האבען גע־מאכט געוואָרען פון אנטי־באלשעוויקעס וואָס געפינען זיך אין האָלאנד. ווי האָ־בען אויסגעקליבען א מענשען אויף צו דורכפירען דעם מאָרד וועלכער געפינט זיך איצט אין ענגלאנד. די פאָליציי וויים ווער דער מאן איז און האָבען צו ארעסטירען איהם.

א שטענדיגע פאָליציי־וואך געפינט זיך איצט ארום דער סאָוויעט־ מאָסקע אין לאָנדאָן.

סיין געפאהר אז קאָלאָניזאַ־ציע אין רוסלאנד וועט ארויס־רופען אנטיסעמיטיזם - בראון

די איינציגע רעטונג פאר רוסישע אידען איז קאָלאָניזאציע, זאגט דיר־ווד בראון, וועלכער איז עדשט צוריקגעקומען פון רוסלאנד.

ניוי־יארק, מאי, 31 (איט).

די איינציגע רעטונג־אר־ביט, וואָס קען געטאָן ווערען פאר די אידען אין רוסלאנד, איז די קאָלאָניזאציאָנס־אר־בייט, האט היינט ערקלערט, צו א פאר־טרעטער פון דער „אידישער טעלעגראַ־פען אגענטור", דייוויד בראון, וועל־כער האט זיך צוריקגעקעהרט פון רוס־לאנד אויף דער שיף „מוראטאנא", אין וועלכער איז באשטימט געוואָרען פון דער דזשאָינט דיסטריביושאָן קאָמיטע אלס קאָמעסיון. מענעהזשער פאר דעם 15 מיליאָן דאָלאר רלייוו צו העלפען די אי־דישע קאָלאָניסטען אין סאָוויעט רוס־לאנד.

מר. בראון האט ערקלערט:

„איינער דארף זיין אין רוסלאנד און זעהן, ווי אזוי אידען, וועלכע האבען קיינמאָל פון קיין גראָב־אייזען ניט גע־וואוסט, שטעהען צוזאמען מיט זייערע פרויען און קינדער און אָפערען זייערע איינענע פעלדער. עס איז א וואונדער־באהרע ערשיינונג. שוין ניט דערעריי־דערפון, וואָס ס'שטעלט טויזענטער אל־דען אויף־די פיס און פיהרט זיי צו לע־בען א נארמאלען לעבען.

„באמש די לאגע אין רוסלאנד איז איצט אָהן פארגלייך בעסער, פונדעסט־וועגען זיינען די אידען אין רוסלאנד נאָך אלץ עקאָנאָמיש רואינירט. די שטאָדט אידען האבען ניט קיינע אויס־זיכטען צו אַרבעסערען זייער עקאָנאָ־מישע לאגע, ווייל דער האנדעל איז נאָך ביז איצט פארבאָטען. בלויז קאָלאָני־זאציע קאָן לעזען די עקאָנאָמישע פראָ־בלעמען פון די אידען. א ראנק דער־זענטער אידען אָפּגעזעצען ווערען פון קאָלאָניזאציאָנס־ארבייט וועלען טויי־שטאָדט אין די דערפער אריין און וועלען אזוי ארום פארבעסערען זייער לאגע און אויך געבען א מעגליכקייט די נעבליכע־ע אידען אין די שטעדט ניט צו פיהלען אזא קאָנקורענץ פאר לעבענס־מיטלען.

„מען קען מיט זיכערהייט זאָגען", האט מר. כדאון פארטגעזעצט, „אז די צאָהל אידען וואָס וועלען היינטיגעס יאהר איינגעבען זייערע אפליקאציעס צו ווערען קאָלאָניסטען, וועט דערגרייכט ווערען דער חונדערטער טויזענטער.

„דאס זעלבע וואָס איז געשען מיט די אידישע קאָלאָניסטען אין ארגענטינע, זאָל ווערען מיט די אידישע קאָלאָניס־טען".

44 פערזאָן פּרוצקונג געשטארבען לעצטען מאָנאט

אין חודש מאי זענען אין טאראנטא געשטארבען 44 פערזאָן. אויף א פּוצ־ונגדיגען אופן. דריי טויטגעבעלע זענען פאראורזאכט געוואָרען פון טרינקען אל־קאָהאל, דריי זענען געשטארבען פון א שלעכטען פאל. צוויי פון אויטאָמאָבי־לען, צוויי פון גאז, איינער פון א מאשין ביי דער ארבייט. 27 פערזאָן האט מען געפונען פּלוצלונג טויט פון נאטירלעכע אורזאכען.

נעגעראל סטרייק פון פאריער אין מאנטרעאל

מאָנטרעאל, מאי, 31.

די פאָרער־ארבייטער זענען נעכ־טען ארויס אין סטרייק. ארום זעקס הונדערט מיטגליעדער פון דער אינטערנע־שאנער פאר וואָרקערס יוניאָן האבען גע־וואָרפען די ארבייט.

די סטרייקער פאָדערען העכערע שכירות און א רייהע אנדערע פאָדערונ־גען.

ערוואַרטען גרויסע מאָ־סען טוריסטען אין אנטאריא

מען רייכט זיך אז הייניטיגען זומער וועט אנטאריא צוציהען גרויסע מאסען טוריסטען. א גרויסע פראָפּאגאנדע פאר דעם צוועק איז אָנגעפיהרט געוואָרען מצד דער רעגירונג און בייטראגען דערצו וועט אויך דער פאקט וואָס די טורי־סטען וועלען קענען קריגען א גלעזעל „פאר פאינט פאר", וואָס איז אביסעל א דערקוויקונג פאר די טרוקענע אמע־ריקאנער.

א טיליאָן אוז 187 טוי־זענט ארבייטסלאזע אין ענגלאנד

לאָנדאָן, מאי, 31.

די לעצטע אפיציעלע ציפערען ציי־גען אז אין לאנד געפינען זיך איצט א טיליאָן און 187 טויזענט ארבייטסלאזע. דאס איז מיט פּופצעהן טויזענט אר־בייטסלאזע אויינגער ווי פאריגען חודש און מיט 139 טויזענט מעהר ווי אין דער זעלבער צייט לעצטען יאהר.

האפען אין מעקסיקא נעשלאסען איבער א סטרייק

מעקסיקא סיטי, מאי, 31.

דער האפען פאראלעגא אין דער פּראָווינץ יוקאטאן, איז צייטווייליג גע־שלאסען געוואָרען, איבער א סטרייק פון די טראנספּאָרט־ארבייטער, וועלכע פאָדערען העכערע וויידזשעס.

זאגט אז ער איז א גנב הייל ער האט ניט געקענט קריגען א וואוינונג

מאדריד, שפאניע, מאי, 31.

דא איז א גוואלדיגער מאנגעל אין הייזער און איבער דעם קומען פאר גאנץ מערקווירדיגע פאקטן.

אזוי, אין די טעג געקומען א מאן אין הינען פריזאָן און האט ערקלערט אז ער איז א גנב און דארף איינגע־שאָרט ווערען אין פריזאָן. נאטירליך האט מען דעם מאן פארהאלטען. שפּע־טער האט זיך ארויסגעוויזען אז ער איז אדענטליכער מעגש און געקומען אין ער אין פריזאָן ווייל ער האט ניט גע־קענט קריגען קיין וואוינונג.

18 אידישע שיער ארויסגעוואָר־פען פון חדר של אין בוקאָווינא

טשערנאָוויץ, מאי, 31, (איטא).

18 אידישע שילער פון דעם 6־טען קלאס פון דער אידישער גימנאזיע אין טשערנאָוויץ, זיינען, לוים דער פאראורד־נונג פון דער העכערער בילדונגס מאכט, ארויסגעשיקט געוואָרען פון דער גימ־נאזיע דערפאר ווען זיי זענען מיטגלי־דער פון דער אידישער יוגענט ארגאני־זאציע.

די פאראורדנונג ארויסצושיקען די אידישע קינדער האט ארויסגערופען גרויס אויפרעגונג סיי ביי די עלטערען און סיי ביי דער אדמיניסטראציע פון דער חדר שול. א גרויסער פּראָטעסט פון די ארויסגעשיקטע שילער זיינען גע־ווען פאררעכענט פאר די בעסטע אין גימנאזיע, און האבען געשריבען אין איר־גינע מאנאטען ארום ענדיגען, אין סדר־נען זייערע דיפּלאָמס.

א ווייניגער רעדנער אין פארלאמענט

אטאווא, מאי, 31.

א ספּעציעלע קאָמיטע וועלכע דער־ווידירט די רעגלען פון פארלאמענט האט אָנגענומען א רעקאָמענדאציע אז די צייט פאר רעדנער אין די דעבאטען זאָל באשרענקט ווערען אויף פעריציג מינו־טען. די קאָמיטע וויל, אז דער פארלאר־מענט זאָל ווייניגער רעדען און מעהר טאָן.

די קאָמיטע שלאָגט אויך פאר אז די צייט פון פרעמיער און פון די אפּאָ־זיציע־זיהרער זאָל ניט זיין באשרענקט. עס ווערט אויך פארגעשלאָגען צו מאַ־כען אנדערע ספּעציעלע אויסשאסען.

פארשלאג צו באשטימען רעדע־צייט אין פעדעראלען פארלאמענט

680 סאָוויעט אגענטען וועלען מוזען פארלאזען פראנקרייך

פאריז, מאי, 31.

זעקס הונדערט און אכציג סאָוויעט־אגענטען וועלען קוראָליך מוזען פארלאָ־זען פראנקרייך. דער אויסערן־מיניס־טעריום האט אָנגענומען א באשלוס ניט צו באניילן די וויזעס אויף די פאספאר־טען פון דיזע אגענטען.

דיזע הונדערט האבען געקראָגען אן ערלויבעניש אריינצוקומען אין פראנקרייך באלד נאכדעם ווי פראנקרייך האט אנערקענט רוסלאנד. זיי האבען זיך אלע אָנגענעבען אלס טריידד־עקספּערטען און אגענטען פון פארשיעדענע רוסישע רע־גירונגס־געזעלשאפטען.

דער מיניסטעריום האט אָנגענומען דעם אויבערגרעמאנטען באשלוס גלייך בעגריף, אז פעלקע פון דיזע אגענטען זע־נען קאָמוניסטישע אגיטאטאָרען.

„קראס וואירד פאזלס" האט פארכאפּט פראנקרייך

מאָדעס לערנט אמעריקע פון פאַ־ריז און „קראס וואירד פאזלס" האבען איצט אָנגעשפאנט אין פאריז, ווען אין אמעריקע האָט מען זיך שוין אויסגענוי־טערט פון דער עפידעמיע.

מעלדעט מען איצט פון פאריז, אז דאָרט ניט מען ארויס ביבער מיט „פאזלס" און מען באפט עס ווי מצה־וואסער. אזא גרויסער מעהיצינישער אויטאָריטעט ווי דר. פּיער וואלבעט רע־זאָמענדירט „קראס וואירד פאזלס" אלס א גוטע רפואה צו געוואָרעסטעניע

עקס - נאָווערנאר באַ־האט שולדיגט איז נעמען כאבאר

טאאמא, וויסקאָנסין, מאי, 31.

א וואראנט איז ארויסגענומען גע־וואָרען צו אדעסטיהען דעם געוועזענעם נאָווערנאר, לואוס פ. האמס, אויף דע־קלאגע פון נעמען באבאר, אין פארבינ־דונג מיט דער ליקווידאציע פון א באנ־קראטירטער באנק.

הארס האט זיך אליין איבערגעגע־בען צום שעריף און איז ארויסגעלאָזען געוואָרען אונטער דריי טויזענט דאלאר־ביול.

געגעראל מאריסאָן באערדיגט

אטאווא, מאי, 31.

מאיאר־ געגעראל סער שרוואָרד מאָריסאָן, איינער פון די אנגעזעהענסטע קאנאדער געגעראלען אין דער וועלט־מלחמה, איז נעכטען באערדיגט געוואָר־דען. ער האט נאטירליך געקראָגען דעם העכסטען מיליטערישען בבוד און טור־ונגטער מעגשען האבען באלייט דעם טויטען־ קערפּער צו דער סעטעטערי.

עס איז ניט קיין „קראס וואירד פאזל"

די געשיכטע פון די אידען אין קענעדע איז ניט קיין „פאזל", וואָס איהר דארפט זיך יעצט לערנען טרעפען.

„דער איך אין קאָנאדע" פון א. ריינגוויין איז געשריבען אין א פּאפּולערער און לייכטער שפּראך, וואָס אלע קענען פארשטעהן.

אין עס איז אויך לייכט צו באַ־קומען, ווייל די געשיכטע ווערט יעצט פארקויפט אין אָפיס פון „זשורנאל", 251 קווין וועסט.

פלייגראָנד געעפענט

אין טור פארס געגענד איז שבת נאכמיטאג געעפענט געוואָרען א פלייגראָנד. לכבוד דער געשעהענעניש זענען אלע קינדער פונ'ם געגענד פרעווענטירט געוואָרען מיט איין פרים

בולגאריע מוז אויפלייזען די פארגרעסערטע ארמיי

די עליים ווייזען צוריק פארלאנג פון בולגאַרישער רעגירונג אז ארמיי זאָל נאָך פארבלייבען. — בולגאריע מוז זאָ־פארט אויספאָלגען דעם באפעהל.

פאריז, מאי, 31.

דער עליים אמבאסאדאָרען־ראט האט נעכטען ערגיילטיג צוריקגעוויזען דעם פארלאנג פון דער בולגארישער רע־גירונג, אז זי זאָל קענען אנהאלטען אויף ווייטער די פארגרעסערטע ארמיי.

ווי באקאנט, האבען די עליים ער־לויבט בולגאריע צו פארגרעסערען איהר ארמיי אויף צעהן טויזענט מאן, גלייך נאכדעם ווי עס איז פארגעקומען דער באמבע־ אויפרייס אין דער סאפיער קירכע. דער באריכט איז געווען אז די פארגרעסערטע ארמיי קען אָנגעהאלטען ווערען נאָר ביז דעם 31־טען מאי.

ווען דער טערמין האט זיך דער־נעהענטערט האט בולגאריע זיך געווענ־דעט מיט־א בקשה, אז דער טערמין זאָל פארלענגערט ווערען. דאס איז ניט נאָך געגעבען געוואָרען.

דער עליים אמבאסאדאָרען־ראט האט פאראהרענט, אז די פארגרעסערטע ארמיי זאָל זאָפארט אויפגעלייזט ווערען.

פארגרעסערטע ארמיי אין בולגאריע

פאריז, מאי, 31.

דער עליים אמבאסאדאָרען־ראט האט נעכטען ערגיילטיג צוריקגעוויזען דעם פארלאנג פון דער בולגארישער רע־גירונג, אז זי זאָל קענען אנהאלטען אויף ווייטער די פארגרעסערטע ארמיי.

ווי באקאנט, האבען די עליים ער־לויבט בולגאריע צו פארגרעסערען איהר ארמיי אויף צעהן טויזענט מאן, גלייך נאכדעם ווי עס איז פארגעקומען דער באמבע־ אויפרייס אין דער סאפיער קירכע. דער באריכט איז געווען אז די פארגרעסערטע ארמיי קען אָנגעהאלטען ווערען נאָר ביז דעם 31־טען מאי.

ווען דער טערמין האט זיך דער־נעהענטערט האט בולגאריע זיך געווענ־דעט מיט־א בקשה, אז דער טערמין זאָל פארלענגערט ווערען. דאס איז ניט נאָך געגעבען געוואָרען.

דער עליים אמבאסאדאָרען־ראט האט פאראהרענט, אז די פארגרעסערטע ארמיי זאָל זאָפארט אויפגעלייזט ווערען.

פארשלאג צו באשטימען רעדע־צייט אין פעדעראלען פארלאמענט

אטאווא, מאי, 31.

א ספּעציעלע קאָמיטע וועלכע דער־ווידירט די רעגלען פון פארלאמענט האט אָנגענומען א רעקאָמענדאציע אז די צייט פאר רעדנער אין די דעבאטען זאָל באשרענקט ווערען אויף פעריציג מינו־טען. די קאָמיטע וויל, אז דער פארלאר־מענט זאָל ווייניגער רעדען און מעהר טאָן.

די קאָמיטע שלאָגט אויך פאר אז די צייט פון פרעמיער און פון די אפּאָ־זיציע־זיהרער זאָל ניט זיין באשרענקט. עס ווערט אויך פארגעשלאָגען צו מאַ־כען אנדערע ספּעציעלע אויסשאסען.

680 סאָוויעט אגענטען וועלען מוזען פארלאזען פראנקרייך

פאריז, מאי, 31.

זעקס הונדערט און אכציג סאָוויעט־אגענטען וועלען קוראָליך מוזען פארלאָ־זען פראנקרייך. דער אויסערן־מיניס־טעריום האט אָנגענומען א באשלוס ניט צו באניילן די וויזעס אויף די פאספאר־טען פון דיזע אגענטען.

דיזע הונדערט האבען געקראָגען אן ערלויבעניש אריינצוקומען אין פראנקרייך באלד נאכדעם ווי פראנקרייך האט אנערקענט רוסלאנד. זיי האבען זיך אלע אָנגענעבען אלס טריידד־עקספּערטען און אגענטען פון פארשיעדענע רוסישע רע־גירונגס־ געזעלשאפטען.

דער מיניסטעריום האט אָנגענומען דעם אויבערגרעמאנטען באשלוס גלייך בעגריף, אז פעלקע פון דיזע אגענטען זע־נען קאָמוניסטישע אגיטאטאָרען.

„קראס וואירד פאזלס" האט פארכאפּט פראנקרייך

מאָדעס לערנט אמעריקע פון פאַ־ריז און „קראס וואירד פאזלס" האבען איצט אָנגעשפאנט אין פאריז, ווען אין אמעריקע האָט מען זיך שוין אויסגענוי־טערט פון דער עפידעמיע.

מעלדעט מען איצט פון פאריז, אז דאָרט ניט מען ארויס ביבער מיט „פאזלס" און מען באפט עס ווי מצה־וואסער. אזא גרויסער מעהיצינישער אויטאָריטעט ווי דר. פּיער וואלבעט רע־זאָמענדירט „קראס וואירד פאזלס" אלס א גוטע רפואה צו געוואָרעסטעניע

טאראנטאר שווינדלער ארעסטירט

טשארלס פעטריע, פון האמילטאָן, וועלכער איז געווען אנגעקלאגט אין טאַ־ראנטא אין באשווינדלען פעלקע מעגשען אויף א סומע פון 125 טויזענט דאלאר, איז שבת אדעסטירט געוואָרען אין ראט־שעסטער און איז איבערגעגעבען געוואָ־רען צו דער קאנאדער פאליציי אין באפלא.

די פאליציי האט זיך דערוואוסט, אז פעטריע געפינט זיך אין ראטשעסַ־טער פון אן אמעריקאנער פרוי וועלכע האט געגעבען א „טיפ" דער פאליציי איבער טעלעפאן.

מרס. אגנעס פעטריע, די פרוי פון אָנגעקלאגטן, וועלכע געפינט זיך אין שטאָרט, איז אויך אונטער בייל, אויף דער זעלבער קלאגע וואס איהר מאַן.

עס איז ניט קיין „קראס וואירד פאזל"

א וואראנט איז ארויסגענומען גע־וואָרען צו אדעסטיהען דעם געוועזענעם נאָווערנאר, לואוס פ. האמס, אויף דע־קלאגע פון נעמען באבאר, אין פארבינ־דונג מיט דער ליקווידאציע פון א באנ־קראטירטער באנק.

הארס האט זיך אליין איבערגעגע־בען צום שעריף און איז ארויסגעלאָזען געוואָרען אונטער דריי טויזענט דאלאר־ביול.

געגעראל מאריסאָן באערדיגט

אטאווא, מאי, 31.

מאיאר־ געגעראל סער שרוואָרד מאָריסאָן, איינער פון די אנגעזעהענסטע קאנאדער געגעראלען אין דער וועלט־מלחמה, איז נעכטען באערדיגט געוואָר־דען. ער האט נאטירליך געקראָגען דעם העכסטען מיליטערישען בבוד און טור־ונגטער מעגשען האבען באלייט דעם טויטען־ קערפּער צו דער סעטעטערי.

עס איז ניט קיין „קראס וואירד פאזל"

די געשיכטע פון די אידען אין קענעדע איז ניט קיין „פאזל", וואָס איהר דארפט זיך יעצט לערנען טרעפען.

„דער איך אין קאָנאדע" פון א. ריינגוויין איז געשריבען אין א פּאפּולערער און לייכטער שפּראך, וואָס אלע קענען פארשטעהן.

אין עס איז אויך לייכט צו באַ־קומען, ווייל די געשיכטע ווערט יעצט פארקויפט אין אָפיס פון „זשורנאל", 251 קווין וועסט.

פלייגראָנד געעפענט

אין טור פארס געגענד איז שבת נאכמיטאג געעפענט געוואָרען א פלייגראָנד. לכבוד דער געשעהענעניש זענען אלע קינדער פונ'ם געגענד פרעווענטירט געוואָרען מיט איין פרים

פאליסמאן פאראורזאכט שיער א פאליטישען אינצידענט מיט ארונ־טערייסען אמעריקאנער פאן

א פאליסמאן אויף קינג סטריט, לעבען קינג עדוואַרד האָטעל, האט שבת פאראורזאכט א פאליטישען אינצידענט, ווען ער האט ארונטערגעריסען אן אמע־ריקאנער פאן פון אן אוטאָמאָביל.

ה. ריידער, אן אמעריקאנער בירגער פון קליוולאנד איז געפאָהרען אין דעם אויטאָמאָביל און ער האט זיך אנגעגע־מען פאר זיין פאן. ער איז באלד צוריק געפאָהרען צו זיין האָטעל און איז שוין געווען גרייט צו שטעלען זיך אין פאוי בינדונג מיט'ן אמעריקאנער קאָנסול.

אין פאליס סטיישאן האט מען זיך אבער דערוואוסט וואָס דער גארישער פאליסמאן האט אָפּגעטאָן און א פאר־ושעטע אין באלד געקומען צולויפען צו דעם באַאורזאכטען אמעריקאנער און האט איהם מיטגענומען אין פאליס סטיישאן, וואו מען האט זיך פאר איהם ענטשול־דיגט.

אט אזוי איז אויסגעפרעסט געוואָ־רען אן אינצידענט, וואָס האט געקענט „ביזיי" מאכען אונזערע דיפּלאָמאטען.

אונטערזוכונג וועגען מעשים פון פרי־זאן־אינספּעקטאר געהט נאך אן

מר. א. געש פון דער פירמע קלארק און נאָך צוויי בעאמטע פון זעלבען דער־סאָן, גאדדאן און דיל־ווארט, האט שבת פארטטענס, וועלכע זענען ארעסטירט ערקלעהרט, אז זיין פירמע איז געבעטען געוואָרען אונטער גרעפּס־ קלאגען.

מר. געש האט שוין אונטערזוכט צו העלפען אין דער אונטערזוכונג וועגען דער טעטיגקייט פון וו. וו. דאנלאפּ, גע־וועזענער אנטאריאר פּריזאָן־באאמטער ריכט צו דער רעגירונג.

אזטירני דזשענעראל ניקל האט ערקלעהרט, אז היינט וועט די רעגירונג אָנהויבען ארויסגעבען פּערמיטס צו פארקויפען די „פאר פאינט פאר" ביר צו דעסטאראנען. ביז איצט זענען באר־זאָרגט געוואָרען אלע האָטעלען און קלאַ־בען מיט דיזע פּערמיטס און מען רע־כענט אז ארום דריי טויזענט פּערמיטס חשק צו קריגען אזעלכע פּערמיטס.

היינט וועט מען אנהויבען געבען ביר־פּערמיטס צו רעסטאראנען

אטזירני דזשענעראל ניקל האט ערקלעהרט, אז היינט וועט די רעגירונג אָנהויבען ארויסגעבען פּערמיטס צו פארקויפען די „פאר פאינט פאר" ביר צו רעסטאראנען.

ביז איצט זענען באר־זאָרגט געוואָרען אלע האָטעלען און קלאַ־בען מיט דיזע פּערמיטס און מען רע־כענט אז ארום דריי טויזענט פּערמיטס חשק צו קריגען אזעלכע פּערמיטס.

דער אטזירני דזשענעראל גלויבט אז קיין פיעלע פּערמיטס צו רעסטאָראַ־נען וועלען ניט ארויסגעגעבען ווערען און דאס וועט זיין פשוט דערפאר וואָס וויינינג רעסטאָראנען צייגען ארויס א כענט אז ארום דריי טויזענט פּערמיטס.

מיידעל וואס האט זיך אנטזאגט אנט־לויפען וועט זיין אן עדות

איף דעם פּראָצעס פון די מיידלאך וואָס זענען אנגעקלאגט אין ערמאָר־דען די דזשייל־ אויפזעהערין.

גלעדיס פאלמער, דאס מיידעל פון פרויען דזשייל־ פארס, וואָס האט זיך אנטזאגט צו אנשלויפען צוזאמען מיט איהרע חבר'טעס, וועט זיין אן עדות אויפ'ן פּראָצעס פון דזשיי מעקווין, בע־סי קארעל און איזאבעלא פראוז, וועל־כע זענען אנגעקלאגט אין ערמאָרדען מרס. מיק. די אויפזעהערין אין דזשייל־פארס. גלעדיס פאלמער איז פאר דעם צוועק איבערגעפירט געוואָרען פון דזשייל פארס אין טאָראנטען דזשייל.

דאס מיידעל איז געווען די איינציגע וואָס האט צוגעשעהן אדער צוגעהערט וואָס עס איז פארגעקומען צווישען די אנטלאָפענע מיידלאך אז דער אויפזע־הערין.

רעגירונג מאהנט גרויסע־סומע

דער אטזירני דזשענעראל האט פארפיהרט א פּראָצעס געגען דער באַ־קאנטער ברווערעי אָ'קיפ'ס לימיטעד, מאָהנענדיג א סומע פון איבער פערציג טויזענט דאלאר, וואָס די פירמע זאָל זיין שולדיג אין שטייערען.

די טעקסעס זענען פאר א פעריאָ־דען פון יוני 1923 ביז יוני 1924.

ווארפען פּרוצקונג

נעגעראל סטרייק פון פאריער אין מאנטרעאל

א ווייניגער רעדנער

טאראנטאר שווינדלער ארעסטירט

18 אידישע שיער ארויסגעוואָר־פען פון חדר של אין בוקאָווינא

זאגט אז ער איז א גנב הייל ער האט ניט געקענט קריגען א וואוינונג

האפען אין מעקסיקא נעשלאסען איבער א סטרייק

44 פערזאָן פּרוצקונג געשטארבען לעצטען מאָנאט

ערוואַרטען גרויסע מאָ־סען טוריסטען אין אנטאריא

א טיליאָן אוז 187 טוי־זענט ארבייטסלאזע אין ענגלאנד

ענטדעקען פארשווערונג צו טויטען ראקאָווסקי'ן, סאָוויעט־פארטרעטער אין ענגלאנד

פארשלאג צו באשטימען רעדע־צייט אין פעדעראלען פארלאמענט

680 סאָוויעט אגענטען וועלען מוזען פארלאזען פראנקרייך

„קראס וואירד פאזלס" האט פארכאפּט פראנקרייך

עקס - נאָווערנאר באַ־האט שולדיגט איז נעמען כאבאר

פלייגראָנד געעפענט

עס איז ניט קיין „קראס וואירד פאזל"

נעגעראל מאריסאָן באערדיגט

אין
נאַציאָנאַלס צייטען
פאָרגעשטעלטער דאָקטאָר פון די לעצטע טעג פון דער זשעסישער רעגירונג
פון דר. ר. פ.

(פאָרזעצונג)

— נו ? און מיר זאָלען לאָזען דעם קלוגען פופס אנטלויפען פון אונזער נעץ? — האסטו דען א מיטעל איהם צו פאנגען ?

דערווייל האָב איך נאָך ניט, אָבער אויך גלויב דאָס ווען מיר וועלען אזא מיטעל זוכען וועלען מיר געפינען. איך מיינ'ס אָבער נאָר ניט אז דער נאַרישקין איז ווירקליך פאַרוויקעלט אין א שרעקליכער נעהייכניס וואָס מיר מוזען זי וויסען.

— יאָס ווייס איך שוין לאנג און דאָרום האָט דאָך מיר זאָלאָטוכין אויסגעדרוקט געמאכט אויף דעם פופס מעהר ווי אויף אלע, אָבער די זעהסט דאָך אז ער איז קליגער פון אונז אלעמען.

— ניין מאוועלי ! זאָג דאָס ניט, איך וועל איהם בעווייזען אז מיר זענען מיעל קליגער אלס ער.

— אָבער ווי אזוי וועסטו דאָס איהם בעווייזען ?

— די ווייסט סאוועלי וואָס מיר אין אינגענאָאלען ?

— וואָס ?

— יאָ, דאָס איז א גוטער פלאן און איך האָב אים דורך איהם וועל איך אלעס ערפאהרען.

— וואָס איז דאָס פאר א פלאן ?

— די זאָלסט צו איהם אהיינגעהן מיט א באזוך און זאָלסט איהם פרעגען די אורגאנע וואָרום ער האָט אויפגעהערט צו אונז צו קומען.

— נו און דורך דעם וועסטו איהם בעווייזען אז מיר דיינען פיעל קליגער פון איהם ?

— די פאַרשטעהסט מיך ניט סאוועלי, איך דענק אז ווען די וועסט יעצט מיט איהם ריידען, וועסטו פאַרשטעהן די אורזאכע פון דעם וואָס ער קומט ניט טיעהר צו אונז.

— נו וואָס זשע וועט נאכהער זיין?

— אויב די וועסט פאַרשטעהן אז ער האָט אויפגעהערט צו אונז צו קומען, הער־מאר וואָס ער האָט פאַרשטאנען וואָס מאר א מיינונגאָך מיר זיינען, דאָן וועל איך זי כען אן אנדערען וועג דורך וועלכען אונזער צוועל צו דערגרייכען.

שיק מיר ניט נאטאשא אין אזעלכע נאנען. דען איך בין דערצו ניט פעהיג דו פאַרשטעהסט דאָך אליין אז די האָסט פון איהם נאָר ניט נעקענט אויספאָרשען פון ווען ער פלעגט קומען צו דיר אין הויז, וועל איך ביי איהם אין הויז געווים נאָר נאָר ניט קענען אויספאָרשען.

— נוא אויב די ווילסט ניט נעה, וועל איך אליין נעהן.

— די וועסט נעהן צו איהם ?

— נו וואָס זשע איז, אום אזא וויכ־טיגע זאַך דייכטיג צו ערפאהרען וועל איך מיין עהרע ניט שעהנען און וועל אלע מיטלען אנווענדען מיינס אויסצופיהרען. יאָ, מאוועלי דאָס מעג מיך מיין לעבען קאָסטען און איך מוז דעם כיטרען פופס צייגען אז עס זיינען דאָ אלינערע פון אונס. איך צווייפעל נאָר ניט אז ער איז אלינער פון די געפעהליכע סוביעקטע. און ער איז א שאנדע פאר זאלאָטוכינען מיר זאָלען די מאסקע פון אזא געפעהר־ליכען מענשען ניט אויסטערנעמען.

— אָבער שטעל זיך פאר נאטאליע וואָס וועט די וועלט זאָגען ווען מען וועט ערפאהרען אז דו ביזט נעגאנגען צו אן אונגאהרייראסען מאן אהיים.

— וואָס נעהט מיך אָן די וועלט, איך דענק אום איך זאָל נעטריי דיינען מיין אייזער דארף מיך ניט אינטע־רעסירען לייטישע רייד, אזוי בלייבט דאָס סאוועלי, איך נעה נאָך היינט צו איהם און איך מוז ווייזען דער רעגיערונג אז איך האָב איהר צוטרויען פאַרדיענט.

— טו ווי דו פאַרשטעהסט, נאטאשא ליעב, אָבצער איך זאָג דיר פאראויס אז דיין מיה וועט זיין אומזיסט.

— אפילו ווען מיין מיה זאָל זיין אומזיסט וועט מיך ווענינ קימערען. ווע־נינסטענס וועל איך ווייסען אז איך האָב מיין שולדיגקייט געטאן, ווייסטו דען ניט פון דעם ווערטעל" דער וואָס וואנט ניט דער געווינט ניט."

— טו ווי דו פאַרשטעהסט זאָג איך דיר נאָך אמאָל, האָט פאַרליעצאוו געענט־פערט. און ווען דו וועסט ווירקליך דיין צייעל דערגרייכען וועט דאָס מיך זעהר פרעהען.

— יאָ מאוועלי איך מוז מיין צייעל דערגרייכען, האָט זי געענטפערט.

— יעצט איז ווי א כארב פון איהר הארצען אראפגעפאלען, יעצט דארף זי שוין פאר פאַרליעצאָן'ן קיין מורא ניט האָבען. זי קען פריי נעהן צו דעם גראף נאָ־רישקין.

זי האָט זיך פרעכטיג אנגעצויגען, האָט זיך אריינגעזעצט אין איהר עפּ־מוזיל און האָט געהייסען פאָהרען צו דעם גראף נאָרישקין.

דער גראף גרינאר נאָרישקין האָט געוואוינט אין איינעם פון די שעהנסטע הייזער אויף ניעווסקי פּראָספּעקט. ער אליין האָט באוואוינט זעקס פּראַכטפולע צימערען.

נאטאליאָס עקיפּאזש האָט זיך צוגע־שטעלט פאַרביי דעם גרויסען באלקאָן פון נאָרישקינס וואוינונג. זי איז מיט א קלאפּענדע הארץ צוגעגאנגען צום טיהר און האָט אנגעהויבען צו ציהען אין דער טיהר גלאָק.

א באַדיענטער אין א פרעכטיגער ליוורעי איז ארויסגעלאָפען.

— וואוינט דאָ דער גראף נאָרישקין? האָט נאטאליא שטאַלץ געפרעגט.

— יאָ מאראם, האָט דער בעדיענטער רעספּעקטפאל געענטפערט.

— איז ער יעצט אין דער היים ?

— ניין מאראם.

— וועט ער באלד קומען ?

— יאָ מאראם.

— דו מעגסט אין זיין וואוי־נונג וואַרטען ביז ער וועט קומען ?

דער בעדיענטער האָט איינגעגעבען מאָ־מענטען נעקלעהרט און האָט געפרעגט: ווי איז זייער נאָמען מאראם ?

— גרעפין פאַראָלין.

דער נאָמען גרעפין האָט אין דעם בעדיענטען נאָך מעהר רעספּעקט צו דיע־זער פרוי איינגעפליסט. ער האָט ניט געוואוסט איהר צו ענטזאגען און האָט גע־ענטפערט: זיי קענען דאָ וואַרטען גרע־פין.

ער האָט זי אריינגעפיהרט אין גא־רישקינס פרעכטיגען זאַל

זי האָט זיך געזעצט אויף א וויכען שטוהל און האָט באוואונדערט די גע־מאָכפולע איינריכטונג פון דיזעזען וואוי־נונג. דאָ האָט ווי יעדער געענטשטאנד אויף זיך געטראגען דער נאָמען גראף. אויף דער וואנט זיינען געהאנגען מיים־טערהאפטע קונסטפאָלע בילדער, און וועלכע נאטאליא האָט ערקאנט נאָרישקינס פאמיליענבילדער. דאָ איז געהאנגען א בילד פון א שעהנעם מאן אין די מיי־טעלע יאָהרען, וועלכער איז געווען עהנליך צו גרינגאָרן. דאָס איז זיין פאטער, האָט זי זיך געקלעהרט. דאָ האָט זי געזעהן א בילד פון א מערקווירדיגען שעהנעם יונ־גען מאן מיט קלוגע שטרענגע אויגען, וועלכער איז אויך געווען עהנליך צו גרינגאָרן. דאָס איז זיין ברודער האָט זי געזאָגט און האָט באוואונדערט די שעהנהייט פון דיזעזען יונגען מאן. ער וואר נאָך שעהנער פון גרינגאָרן. אָבער אויף זיין געזיכט איז געלעגען א שטרענ־גער איז, וואָס האָט איהם אביסעל אב־שטויסענד געמאכט, ווערהענד אויף גרי־נאָרס געזיכט איז אימער געלעגען א ניט־מוטיגע פריינדליכע מינע. זי האָט דאָ דערזעהן אויף א בילד פון א יונגע מיי־דעל א ועלטענע שעהנהייט און נאטאליעס בליקען האבען אנגעהויבען גיפטיג דאָס בילד צו בעטראכטען, איז דאָס פיליייכט זיין געליעבטע לוויזא דאלנאַרוקאוו.

נאטאליע האָט געמוזט צוגעבען, אז דאָס מיידעל וואָס איז דאָ אויף דעם בילד אָפּגעמאָהלט איז בעדייטענד שעהנער פון איהר. דאָך האָט זי אנגעהויבען אין איהם צו זוכען פעהלער און האָט באלד אויס־געפונען, אז דער נאָז פון דער מיידעל איז

פאַרזיגעלטע טענדערס אדרעסירט צו „עס אונטערגע'חתמ'טען, און אינדאר־ציט "טעגדער פאר סאיט פיער רעקאנ־סטראקשאן, בורילינגמאן קנעכל, אנט." זעט דערהאלטען וועדען בין 12 אויינער מיטאג (דעי לייט סייווינג), דושון 16, 1925, פאר דער איבערבייאונג פון 190 זוס פון דעם סאוט פיער אין בורילינג־טאן קנעכל, וועגטווארט קא., אנט. פלעגנער און פארמס פון קאנטראקט, זען געזעהען ווערען, און ספעציפיקא־ציאס און פארמס פון טענדער וועדען אנ־נעמען אין ריזען דעפארטמענט, אין אפיס פון דעם דיסטריקט אינדזשעניר, קונטי בילדינג, טאראנטא, אנט., און אמאיליטאה, אנט.

טענדערס וועלען ניט באטראכט ווערען צוגעשטעלט פון דעם דעפארטמענט און לויט די קאנדיציאס וואס עס ענטהאלט.

יעדער טענדער מוז באגליים ווערען פון אן אקצעפטירטען טשעק אויף א גע־טשארטער באנק, אויסגעצאהלט צו דעם אדרעס פון דעם מיניסטער אף פאבליק ווארקס, גלייך צו צעהן פראצענט פון דער טענדער. באנדס פון פון דער קענדעדען נייטאנעל רייל־ווייקא. וועלען אויך אנגענומען ווערען אלס סע־קיוריטי, אדער באנדס פון א טשעק אויב נויטיג צו אויסמאכען די סומע.

באמערקונג—בלויט פרינסט קען מען באקומען אין דיזען דעפארטמענט הערך דעפאזיטען און אקצעפטירטען טשעק פאר דער סומע פון $20. אויסגעצאהלט צו דעם אדרעד פון דעם מיניסטער אף פאב־ליק ווארקס, וועלכע וועלען אומגעקעהרט ווערען אויב דער אנבאטער ניט אריין א רעגולארען אנבאט.

כיי אדרעד,
S. F. O'BRIEN
סעקרעטאר.
דעפארטמענט אף פאבליק ווארקס,
טאראנטא, מאי 26, 1925.

דר. ס. פערלמאן
רענטיסט
באטהערסט און דאנדעס סטריטס
טעלעפאן טריניטי 0964
חויז פעל. חילקרעסט 6269
שפען שוינטען.

פולמאנס זומער האטעל
כשרות ווערט שטרענג אָפּגעהיט. א שוחט איז דאָ אויס'ן פלאץ. פריינט און פאטראָניזיר, איידער זוכט געהט פארברענגען אייער זומער וואכיישאן ערנעיר אנדערש, קומט און זעהט דעם אידיאלען זומער רע־זאָרט אין קאנאדע.

אלע באקוועמליכקייטען איינגע־ריכטעט, ווי טאנצען, בעטהינג טע־נים, „גאלף און ד. נ.

פרישע שפּייז פּראָדוקטען, פון אונזער איינעגער פארם, פרישע מילך און אייער וויפיעל איהר פאר־לאנגט. די וועלכע ווילען פארברענגען און ווילען נעווינען אין נעזונט, זאָ־לען קומען אין פולמאנס זומער האָטעל.

קאבארג אנט. באקס 100
טעלעפאן 464
FULLMAN'S SUMMER HOTEL
Cobourg Ont., Box. 100 Tel. 464

אויגען
וויסענשאפטליך אונטערזוכט און גלעזער פאַרזיכטיג, צוגעפאסט לויט די לעצטע וויסענשאפטליכע מעטאָ־דען. צופרידענהייט אבסאָלוט גא־ראנטירט.
דר. ס. וועבער
אפטאמעטריסט
10 לענארד עוועניו.
Dr. S. Weber Eyesight Specialist
10 Leonard Ave.

ווערען געזוכט
פאר פ. ארלאנד פון לאנגהעם, סאס־קאטשיוואן, און לעאן בראוורמאן פון סאסקאטון, סאסקאטשיוואן, זענען אָנ־געקומען ווייכטיגע בריעף פון מאָסקווע. די בריעף געפינען זיך אין דער רעדאק־ציע פון „זשורנאל", און די געזוכטע פערזאָנען, אדער די וואָס ווייסען ווענען זיי, זענען געבעטען צו שטעלען זיך אין פאַרבינדונג מיט'ן „זשורנאל".

געלט צו לייען
אויף ערשטע און צווייטע מאָרטגי־דושעס, ווערט שנעל אראנזשירט, ביי נע־ווהנליכע אינטערעס ריישט. טעלעפאָ־נירט עלגין 4538, קיינע קאָמישען.
CREDENTIAL REALTY
Harland Smith Building,
53 Adelaide St. W.
6093)

גרינשפאן ברידער
פון קליינבורג און קינג אנטאריא
די באוואוסטע זומער רעזאָרט אויר־נענטמער, אנאנסירען צום טאראנ־טאר פובליקום, אז זיי האָבען באקו־מען א שעהנעם און אויסגעשטאָ־טעטען
זומער האטעל אין באלטאן אנטאריא
א פלאץ פון 50 רומס. אלע קאָנווע־ניענס, עלעקטריק, גרויסער וואָסער צום באדען, גוטע און געשמאקע אייגענע עסענס. יעדען טאָג פרישע מילך און אייער. דער בעסטער פלאץ אין אנטאריא. דיינינג רום דענסינג האל. 30 מייל פון שטאָדט. עס קאָסט בלויז $1.40 א רעטוירען טיקעט קומט צו אונז און האָט תנאה פון אייער וואקיישאָן. מיר ערוואַרטען אייך ביים סטיישאָן. טע־לעפאָנירט אדער שרייבט צו:
גרינשפאנ'ס זומער רעזאָרט
באלטאן, אנטאריא.
און מיר קומען מאכען
אראנזשמענטס

לייק שאור פארם
זומער רעזאָרט
גרעפטאָן, אנטאריא
טעלעפאָן הארטאָפ, גרעפטאָן, אנט.
(נעוועזענער עלענטאָף לעווין)
אונטער א ניי מענעדזשמענט פון
א. עלענטאָף און מינדלין
איז דער איינציגער פלאץ וואו איהר קענט גענייסען דעם ריכטיגען פלע־זשור פאר אייער זומער וואקיישאָן, שעהנע גרויסע רומס. ניי רעקאָרייטס, ניי געפירנישט, ארייגענומען מיט א פראכטפאלען פארק, ביים סאמע ברעג פון לייק אנטאריא. אויך א טיך פאר פישינג.
מיר סערווירען די געשמאקסטע מאָלצייטען, וועלכע די באוואוסטע קעכין מרס. מינדלין וועט פערזענ־ליך באזאָרגען. מילך און עסק צום טרינקען. וויפיעל מען פאַרלאנגט. זעהר מעסיגע פרייזען. שרייבט צו:
A. ALLENTOFF & MINDLIN
GRAFTON, ONTARIO
אדער יענדט זיך צו 69 ראבערט סטריט. טעלעפאָן טריניטי 7840 G

חזן א. בארקין
אין דער יינגווערטיטי עיז, שוהל מאכט באקאנט, אז ער האָט אריינגענומען אין זיין נייער וואוינונג 92 מיקאָל סטריט, שלעפּאָן עדלייד 2564. ער גיט חופה־גרושין ביי זיך אין הויז, יעי אויך ביי ענעם.
חזן בארקין וועלכער האָט געענ־ענט וואַרשאווער קאָנסערוואַטאָריום ניט לעסאָנס אויף פיאנא, זינגען אין טעאַטער, האַרמאָניע, נאָטען, לויט די בעסטע מעטאָדען פון אייראָפּא. גא־ראנטירט די בעסטע צופרידענהייט.
5886)

ספּעציעלע נאטים צו טאראנטאר מיידלאך
אדרעסירט אייערע אנסעמביל סוטס און קאָוטס ביי
מרס. גלאסמאן
בעסערע קוואליטי און שעהנסטע סטיילס צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען אויך מיט אייער ווארע נוט און בילדער.
16 בעלוויו עוועניו
טעלעפאָן טריניטי J 0538

טאנ איין-טאנ אויס
אלעמאָל די זעלבע לייכטקייט, ווייסקייט, זיסקייט און אפּעטיט־נער טעם — יעדער לאבען טראנס — זיין איינגעגעבענער פאר־סוואליטעט — ווייל סענדעד ברעד איז קוואליטעט ברויט.
באטער-נאט ברויט
"עס ווי פוטער — זיס ווי ניס"
פון אייער גראסער — דעם קענדעד ברעד סיילסמאן אדער טעלעפאָ־נירט הילקרעסט 0760.
Canada Bread Co. Ltd

מר. אלספּעקטאר
פון סטאפ 82
יאנג סטריט
מאכט באקאנט צום טאראנטאר עולם, אז מיר האָבען ערעפענט דעם האָטעל אויף דעם זומער סיזאָן מיט פיעלע אימפּרוווּמענטס.
ביי אונז קענט איהר באקומען אויסגעצייכענטע מאָהלצייטען, פריי וואסער ביטש, מיגעראל ספּרינג וואַ־סער, אריקעסטער, דענסינג, און פיעלע אנדערע פאַרגנינגען.
M. ALSPEC OR
Lakeside House Jackson Point
P. O. Ont. Telephone Sutton
Lakeside House

J. FRANKLIN
Erindale, Ontario
זומער רעזאָרט
16 מייל פון טאראנטא. נעהמט די דאנדעס קאר, ביז זי סטאפּס ווענט, נעהמט קאָקסוויל קאר צו אדרעדייל.
10.30 מאָרגענס.
2.00 נאָכמיטאָג.
3.40 און 5.15 נאָכמיטאָג.
עס קאָסט 50 סענט א טריפּ.
מיר זענען איצט אָפען פאר ביזי־נעס, שעהנע לופטיגע רומס, א טיך צו באדען זיך. גוטע געשמאקע שפּיי־זען, פרישע מילך, פרישע אייער און טשיקענס יעדען טאָג. די בעסטע באטאנדלונג, מעסיגע פרייזען ארענטליכסטער פלאץ. — שרייבט אדער טעלעפאָנירט
J. FRANKLIN
Cooksville 94. R. 3--2

דר. ס. פערלמאן
רענטיסט
באטהערסט און דאנדעס סטריטס
טעלעפאָן טריניטי 0964
חויז פעל. חילקרעסט 6269
שפען שוינטען.

נעלט צו אנטלייען
אויב איהר דארפט נעלט אויף ערשטע טע. צווייטע אדער דריטע מאָרטגי־דזשעס מעקיוריטי, טעלעפאָנירט אדער זעהט מיך
מ. קאבלענס
81 ליפינקאט סטריט.
טריניטי J 6952

פרייזען פאר קלאסיפייד אדווערטייזמענטס
"פאַרלאנגט" און "צו פאַרגעמעטן" אדווערטייזמענטס.
25 סענט פיר א לייניען 25 ווערטער. מאר 35 סענט אויב דורך „משארדזש אפּאטעק".
יעדעס וואָרט איבער 25. דאָרפט נאָ־ענטען צו סענט א וואָרט.
ציפערען ווערען נערעכענט. יעדעס ציפער באיינער אלס א וואָרט.
פאר קעפּלאר איבער די אדווער־טייזמענטס וו.ו.ט. :ערעכענט 25 סענט עקסטרא פאר יעדען כאוז.
פאר „באסס סירווים" 10 סענט עקסטרא
צו וואַרקויפען, ריעל עסטייס, ביזנעס שאנסען זאוו אלע אנדערע אדווערטייז־מענטס אין די קלאסיפייד פאלומס — 2 סענט א וואָרט.
קלאסיפייד דיספּלעי
6 סענט צו אייניס אדער פיוות — פרעגנט פיידזש 5 דאלאר, אנדערע פיידזשעס 2 דאלאר
אדווערטערס מוזען אויפמערקזאם זיין אויף דעם אדרעס, ווען מען שיקט אן אנטפערס צו אדווערטייזמענטס, אדער אויף דעם אדרעס פון דער אדרעס־בוך פון דער אדרעס־בוך פון דער אדרעס־בוך

„אין שטורם פון לעבען"

אריינגעלער העכסט שפאנענדער ראמאן, פון אידישן לעבען אויף יענער זייט ים.

פון ל. לעוואנדא

איבערזעצט ספעציעל פאר'ן „אידישען זשורנאל"

(פארזעצונג.)

ה' קראגין, איהר באדערט פון מיר צופיעל. ערשטענס, נויטיגט זיך אונזער אונטערנעהמונג אין איהר, ווי אין יעדען פאטריאט. צווייטענס, וועט מיין ערקלערען נים העלפען. צו פעסט איז אייער טאכטער אין איהר פארלאנג, און איך אדער ווער עס אין זאל איהר קאנען אפווענדען דערפון. איך זאג אייך נאך אמאל: אייער טאכטער איז שוין קיין קינד נים. זי וויים, וואס זי טוט און זי טוט גוט. אלזא, א גוטען, ה' קראגין! דערמאנט מיר נים צו בייזען. ס'וועט קומען די צייט, וועט איהר זעהן. און אייער שרעק איז אומזיסט געווען. מיר זענען אויך נים קיין קינדער. און מיר הויבען אן די זאך, זענען מיר פארשטעהט זיך, איבערצייגט אין דעם ערפאלג. אינגאנצען פנג'ס זין זענען מיר נאך נים אראפ. אלס גוטען פריינד פון דער פאמיליע זארעמבא, ראט איך אייך, איהר זאלט זיין א בעסערער פאריאמ־ראמ אין נים פארהאלטען זיך אזוי גלייכגילטיג און אזן צוטרוי צום עניין פון פיילען, ווארנים... איבערגעגנס, ארויס! ער האט זיך א טויג געטאן און איז אוועק.

דער אלטער האט געבראכען די הענט, האט אנגעעבויגען דעם קאפ און האט זיך פארטראכט.

— וואס זאל איך טאן, וואס זאל איך טאן מיט מיין מטורפת'דיגער מיי־דעלע? — האט ער געזאגט. — זי וויל אומברענגען זיך, מיך און אונז אלעמען. א. נאט מיינער, העלף...

ער איז אויסגעשטאנען און זאיז א פאר מאל דורכגעגאנגען איבער'ן צימער. דערנאך האט ער צוויי מאל אנגעפלונגען.

(פארזעצונג.)

ס'איז אריינגעקומען די רינסט.

— אראלף איז אין דער־היים? — האט קראגין געפרעגט.

— אין דער־היים.

— איז שיק איהם ארויס אהער.

5

סאפיע אראנסאן צו מערי טירמאן

נ. פעברואר... 1862

„ליעבע מארי, הו ביזט זעהר גע־רעכט, וואס דו ווארפסט מיר אויף מיין לאנגען שוויגען, אבער איך בין פונ־דעסטוועגען נים שולדיג. איך בין קראנק. די לעצטע מאנאטען איז אויף מיר אנגע־פאלען אזא פוילקייט, אזא אפגעלאזענ־קייט, אז איך קאן מיך פאר גארנישט נים נעהמען: כ'וואלט אלץ זיצען מיט צו־נויפגעלענטע הענט און צוהערען זיך, ווי דער אומרוה פון זייגער ווארפט זיך הין און הער, מיין טאגבוך אפילו האב איך אויך געווארפען; וואס קען עס מיר גע־בען אז מיין נשמה ווערט פארשוואכט. אלץ איז אין מיר איצט ווי אפגעשטאר־בען: די גערארגען, די געפיהלען די פאר־לאנגען. און די סיבה איז זעהר א איינ־פאכע: כ'בין א לעדיג־געהערין, א פייג־ליכע לעדיג־געהערין, א דאנק מיינע על־טערן. זיי האבען אויסגערעכענט אז אין דער איצטיגער מהומה־צייט איז דאס בעסטע — איננאנצען צו דערווייטערען מיך פון אלעס, וואס איז טעטיג. זיי גי־בען אבטינג אויף מיר זעהר שטארק, שפירען נאך, וואוהין איך געה, מיט וועמען איך זעה זיך, וואס טו איך; זיי זע־נען שטענדיג אומרוהיג, פונקט ווי איך האלט ביי באגעהן עפעס א פארברעכען. מעהר פון אלעמען דערגעהט מיר אבער די מוטער: זי נעהמט נים אוועק קיין אויג פון מיר, אדער ביי מיר. אין צימער זיצט זי אדער אין זאל ביים טיר פון מיין צימער, ווי א שומר און לאזט קיינעם נים צו צו מיר, וואו זי באוואכט זיך נים. די שטעל זיך פאר, אז אפילו די פאנא איזאבעלא, איהר פריינדין לאזט זי אויך נים אריין צו אונז אין שטוב: זי געפינט שטענדיג א תירוץ, דא זענען מיר אלע פארטשאדעטע אן מיר ליגען קראנ־קע, דאס אין קיינער אין דער היים ניטא, אדער אין גאנצען שטוב וואשט מען די דיעלען — קורץ, די מאמע געפינט יעדעס מאל אן אויסרייד, זי אזוי פטור צו ווע־רען פון דער געפעהרליכער גאאסט. די וואלסט נאר געזעהן, וואס פאר א רעש זי האט געמאכט, אז זי האט ביי מיר אמאל אנגעטראפען דעם פאן וואצלאוו, ווא סאיז געקומען צו מיר זענענען זיך פאר זיין אפפאהר אין אויעזד... זי האט געוויינט, די הענט געבראכען, האט מיר פארווירפע געמאכט, שטיקענדיג מיך אין איהרע ארעמס. איהר פארצווייפלונג און איהר באאנרוגען זיך אין געזוען אזוי גרויס, אז זי האט מיר געוואלט אוועק־שיקען אויף א צייט אין אן אנדער שטאדט. אויפ'ן דריטען טאג קומט האט זי זיך בארוהיגט און האט מיר מורה גע־ווען, אז איהר האט זיך אלץ געדרוכט, אז די פאליציי וועט תיכף אנקומען און ארעסטירען מיה דערפאר, וואס איך האב זיך געזעהען מיט א רעוואלוציאנער.

„דערפון זעהסטו שוין ארויס, ווי עס טוט מיר איצט וועה און ווי ס'עקעלט מיר, און דער וועהטאג מיינער איז א דאפעלטער: ערשטענס, וואס איך טו נארגישט פאר דאס פאטערלאנד, בעה עס איז גענוגטיגט אין דער שטארקסטער שטיצע פון אלע אויהרע קינדער, און צווייטענס, וואס איך בין אזוי שוואך, אז ביי מיר פעהלט אויס טוט צו געהן אנטקעגען מיינע עלטערן. ווארום די הע־כערע ליעבע צום פאטערלאנד האט באר־ארפט גובר זיין די ליעבע צו די על־טערן. דאס פיינגט און מאטערט מיך. איך ראנגעל זיך, נאר וואס איז די פעולה, אז איך בין נים גובר אין דער מלחמה און די שטים פון די עלטערן פארטויבט אין מיר די שטים פונ'ם פאטערלאנד? און די פליכט פאר דאס פאטערלאנד? ווער וועט עס ערפילען? צי וועט מען נים האבען פאלשטענדיג דאס רעכט צו הא־סען אונז, אלס עגאאיסטען און זאגאר פארראטער? איך הויב שוין אן ווירד־ליך צו האסען, פארכטען זיך אליין פאר מיין קליינמוטיגקייט, פאר מיין פארברע־כערישע שוואכקייט. א, פאראכט מיך.

מרס. פול טענה'ט, אז זי זעהט נים איין, פארוואס ס'קומט איהר ארעסטי־רען, זי גלויבט אז זי האט געהאנדעלט מוטעריליך, אזוי ווי ס'וואלט געדארפט זיין.

געזאלין פרייז געהעכערט

דער פרייז אויף געזאלין אין טאר־אנטא, אין איצט העכער מיט איין סענט אויפ'ן גאלאן ווי פריהער, וואס דאס מיינט, 28 סענט, און דריי סענט פרא־ווינשל טעקס.

פארוואונדעט אראפאלענדיג פון בייסיקעל

אלעקסאנדער עלען, 16 יאהר אלט, אין פארוואונדעט געווארען. ווען ער איז אראפגעפאלען פון זיין בייסיקעל. ער איז צוגענומען געווארען אין גריים האספי־טאל אין א באוואוסטלאזען צושטאנד.

נייע אינפארמאציע ביורא ערעפענט

היינט דעם ערשטען יוני, וועט אויפ'ן קארנער צווישען פראנט און יאנג סטריט ערעפענט ווערען א נייער אפיס פון דער טארנאנטא טראנספארטיישן קאמישען, אלס אן אינפארמאציע ביורא, טשעק הום, און ווארט רום פאר נעסט.

דער זעלבער פלאץ, וועט אויך באר־נוצט ווערען אלס א ווארטרום פאר די נייע „סיטי סויאינג באסעס" וואס וועל־לען אנהויבען צו נעהן די צווייטע וואך פון יוני. די „באסעס" וועלען טראגען דעם נאמען „דהי נרעי ליין".

אידישע נוירס גראדואירט

אידיש לייאנס, איינע פון די אידי־שע נוירסעס אין „מאונט סיני האספי־טאל", האט לעצטענס גראדואירט אלס פאלשטענדיגע נוירס. אבער אזוי ווי „מאונט סיני" האט נים קיין „טרייניג סקול" פאר נוירסעס, האט זי גראדו־אירט דורכ'ן וויימענס קאלערוש האספי־טאל.

מיס לייאנס איז שטארק באליעבט צווישען די פאציענטען אינ'ם שפיטאל.

א טעות אין ציפער

לעצטען מאנטאג האבען מיר גע־מאלדען וועגען די כאשטראפטע אידען אין צוואמענהאנג מיט'ן רייד אויס'ן אל־ארעסטירטע איז דורך א טעות אנגעגע־בען געווארען אלס 224, עס האט גע־דארפט זיין 24.

דאס נעראנדעלט „מוטערליך" ווערט זי דערפאר ארעסטירט

מרס. ראבערט פול פון סעקומסע סטרים, איז ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פאר תעלפען דו דריי מייד־לאך דזשענס ווערען א נייער אפיס פון דער טארנאנטא טראנספארטיישן קאמישען, אלס אן אינפארמאציע ביורא, טשעק הום, און ווארט רום פאר נעסט.

דער זעלבער פלאץ, וועט אויך באר־נוצט ווערען אלס א ווארטרום פאר די נייע „סיטי סויאינג באסעס" וואס וועל־לען אנהויבען צו נעהן די צווייטע וואך פון יוני. די „באסעס" וועלען טראגען דעם נאמען „דהי נרעי ליין".

זי איז די שטיפע מאמע פון איינעם פון די יונגעלייט, וועלכע האבען געהאנ־דעלט די דריי מיידלאך אנטלייפען, און מרס. פול ווערט באשולדיגט פאר אריינ־נעהמען די מיידלאך אויף א נאנצער נאכט צו זיך אין הויז.

אפאריזמען

אונזערע פאליטיקער און ליטעראַ־טען האטען זיך אלץ ארום וועגען דער נאַ־ציאנאלער שפראך; אידיש, צי העברע־איש.

נארישע מענשען! צו וואס טויג דעם איר א שפראך? ווער לאזט איהם דען רעדען א ווארט?

* * *

א פאליטיקער איז גלייך צו א ברי־ליאנט: איז ער נעשליפען — האט ער אלערליי פארבען.

* * *

פאליטיק דארף נים קיין מענשען נאר פארטייען.

* * *

פארן פעלקער, וואס זענען גלייך צום זייגער: ווילאנג ער איז קאליע איז ער שטיל, נאר אזוי ווי מ'פארריכט איהם און ער הויבט אן נעהן, שלאגט ער.

* * *

ווען נאט האט די וועלט באשאפען, האט זיך צווישען צוויי מענטשען געפו־נען איין שלאנג אויך; היינט, צווישען טויזענדס שלאנגען, טרעפט זיך קיין איין מענש אויך נים.

* * *

די תורה דערצעהלט אונז, אז דעם זעקסטען טאג האט נאט באשאפען: בהמות, חיות, ווערים און מענשען, דא־ריבער, אז מ'זעהט א מענשען, ווייסט מען נים, צי איז דאס א בהמה, צי א חיה, אדער א ווערעם.

* * *

אין די נאנץ אלטע צייטען האבען מענשען געלעבט לאנג; היינט לעבט מען ברייט.

* * *

„לא תנגוב"! הייסט: דו זאלסט נים גנב'ענען! (אבער איך מעג...).

* * *

א פרוי איז גלייך צו בראנפען: ער דערקוויקט דאס האארץ, נאר ער פאר־ברענט דעם קאפ.

* * *

פארן פרויען, וואס זענען גלייך צום היינטיגען צוקער: ווענג זיס און שרעקליך טייער.

* * *

ווען די הערצער שלאגען, הויבט זיך אן די ליעבע, ווען די הענט שלאגען — הערט זי אויף.

זוארום איך בין עס פאלשטענדיג ווערט...

„ווי מקנא בין איך פאלינא'ן! זי לעבט און ארבייט, נים אומקוקענדיג זיך אויף די לייד, אויף דאס געבעט און כעס פון איהר פאטער און ברודער. זי איז א פאטריאטקע מיט דער נאנצער נשמה. איך זעה זיך איצט מיט איהר זעהר זעל־טען. אמאל נאר, אזוי פארביי, לויפט זי אריין צו מיר. זי איז שטענדיג פארנר־מען. אין דער־היים טרעפט מען איהר קיינמאל נים: דא איז זי אין איהר שול, דא איז זי ביי דער גרעפין, אדער אין אן אנדער פאטריאטישען קרייזעל. די וואלסט זי איצט נאר נים דערקענט; אזוי אויך נעענדערט האט זי זיך. זי איז געווארען ערנסטער, מיושב'דיגער, איינגעהאלטע־נער. איצט דער פאולינא וועניגער, נאר זי טוט מעהר. באפריינדעט בין איך מיט איהר אזוי ווי פריהער, אבער פון איהר פריהעריגער אענהערציגקייט איז איצט קיין זכר ניטא.

(נוערס פארגעזעצט)

ניייעס ביי אונז אין שטאדט

האר־סקולס וועלען צוגעמאכט ווערען דעם ניינצעהנטען יוני

די מענערזשמענט קאמיטע פון דער באארד אף ערזוקיישאן, האט אויף דער רעקאמענדאציע פון סיניאר פרינציפאל סמיט, אנגענומען א באשלוס אז די האי סקולס זאלען פארמאכט ווערען דעם 19־טען יוני פאר זומער־וואקאציע.

מר. סמיט האט דערביי ערקלערט, אז דער דאסטס איז ווינשענסווערט דער־פאר, וואס דעם 22־טען יוני, וועלען זיך אנהויבען די עקזאמענס.

א גוטע התחלה פאר געקריי־דעטע מענער

משרדשיסטרייט פעטערסאן, האט מיט איהר דעמאקראטישער האנדלונג אין פארבינדונג מיט א ליעבעס פראצעס, איבערצייגט אז ס'איז נאך פארען אבו־סעל האפנונג פאר דער מענער וועלט אויך.

די מעשה איז א נאנץ פשט'ע. איי־נער א געוויסער דזשארדזש אינטאניק, האט לויט ווי ער דערצעהלט, קומענדיג אהיים, געטראפען זיין ווייבעל זיצענדיג געראדעמט מיט א פרעמדען מאן און קו־שענדיג זיך. דאס האט איהם, ווייזט אויס אביסעל פארדרעסען, האט ער זיך מיישב געווען, און אויסגעלאזט זיין בעס אן דעם ווייבעל, אנדערעענדיג איהר נוט די ביינער. אין קאורט האט ער דער־צעהלט זיין ביטער האארץ און מערזשיס־טרייט פעטערסאן, כאטש א פרוי, האט איהם גענעבען א גרויסען יישר־כח פאר זיין האנדלונג, און פאר זיין בראווער האנדלונג.

אמאל! ווארום ניט יעצט?

RED ROSE TEA "is good tea"

די ארענדזש פיקאו איז עקסטרא גוט. פרובירט עס.

א סגולה צו א ווייב וואס טען האט פיינט

א חסיד איז אמאל געקומען צום רבי'ן: גיט אן עצה, רבי, איך האב פיינט מיין ווייב און איך קען מיט איהר נים אויסקומען.

זאגט דער רבי: טא וואס פאר־לאנגסטו פון מיר?

— זייט מתפלל זי זאל שטארבען.

זאגט דער רבי: איך האב פאר דיר אן עצה. דו נעה צוריק און האב איהר ליעב א האלב יאהר צייט, וועט זי שטארבען...

דער חסיד איז אוועק און אין א האלב יאהר ארום געקומען צום רבי'ן:

— רבי, עס האט נים געהאלפען! איך האב איהר ליעב געהאט און עס האט נים געהאלפען.

— מסתמא האסטו איהר נים גוט ליעב געהאט, — זאגט דער רבי. — נעה צוריק און האב איהר שטארק ליעב נאך א האלב יאהר.

אין א האלב יאהר ארום איז דער חסיד ווידער געקומען צום רבי'ן:

— רבי עס העלפט אלץ נים!

זאגט דער רבי: שוטה, ווי אזוי קענסטו איהר נוט ליעב האבען, אז דו ווילסט זעהן דעם טויט אויף איהר? איז דאך א סימן אז דו האסט איהר־נים ליעב אויף אן אמת.

דער חסיד איז אוועק און ער איז מעהר מיט קיין טענות נים געקומען צום רבי'ן.

א שכל הערביי

— וואס באשיסטו עפעס דעם וועקסעל מיט זאמד — קאנסט נים נעה־מען א שטיקעל לעש־פאפיר?

— בעסער אזוי, ווייל אלץ, וואס דו ערד דעקסט צו ווערט ניך פארגעסען.

איבער זיין פרוי'ס קבר

— אך פעטי, פעטי! דיין טויט האט מיך פאר א קבצן געמאכט! דיין פיונעראל האט מיך אפגעקאסט אזוי פיעל — אז פאר דעם געלט וואלט איך דיר געקענט קויפען דעם בעסטען פאר־קויס.

עס איז שוין ערשיענען

דאס גרויסע ווערק די ערשטע קאנאדיש אידישע געשיכטע

„דער איד אין קאנאדע"

פון

א. רוינווייז

רעדאקטאר פון „זשורנאל"

דאס בוך האט 244 זייטען, און איז רייך אילוסטרירט

פריז $2.00

קיין עקסטרא פאר פאסט

צו באקומען אין אפיס פון „זשורנאל" 251 קווין סטריט וועסט

THE HEBREW JOURNAL

251-3 QUEEN ST. W. TORONTO ONT.

Suckling & Co.

סאסלינג און קאמפאני

טרייד אקשאנירס

מיר זענען אינסטרואירט צו אפערען פאר פארקויפען דורך פאבליק אקשען אין דעטאלען אויס'ן פלאץ 34 סט. פעטריק סט. טאראנטא.

דעם באנקראט סטאק און פלענט פון דער טאראנטא סלאוק און סקוירט קא.

34 סט. פעטריק סט.

דאנערשטאג דזשון 4־טען 1925

אנפאנגענדיג 10.30 אין דערפריה

(טאראנטא צייט)

ליידיס ספרינג און ווינטער קאוטס

דיעזע קאוטס זענען אלע נייע סעמי פעלס פאר'ן פאל און ווינטער, וואס זע־נען נעמאכט אין מארוועלאס, וועלאורס, דואווענטינס, סזעדין, פאלאס, טריסטין, פארעס - טוויל.

שטיקער הארע

וועלאורס, דואווענטינס, פאלאס, קר־עדין, מארוועלאס, טריקאטין, פארעס־טוויל, סטרייפ - פלענעל, סזירדזש, פלע־נעלעט, א גרויסע צאהל שטיקלאך און רעמנעטס.

לייניינגס

ווענישיען, מארקיז דע לאקס, שעראין סטריפס, בראקייד־לייניינגס, אנדערע טרי־מינגס, קענוועס, פאסינס, פאטאנס.

טרימינגס

סילק טרעדס, פאטאן טרעדס, ברעידס באטאנס, פאר טרימינגס, בעלטינגס.

פלענט און אפיס פיירניטשור

זינגער נייי־מאשינען, נומער 3120, וחהולער וויל־סאן מאשינען, סוירדזשערס, טוויסט סטיטשינג מאשינען, פינקינג מאשינען, האאמאן פרעסינג מאשין, טישען, שעפטינג און פולעיס, מאטארס, סוויטש באאקסעס, באלאנס קאטינג מא־שין, פרעס־איזענס און טישען, קאוט הענגערס, קאוט פארמס, קאטינג־טייל בעלס, רעפס, פעטערן פאפיר, בארא־ים רעכען מאשין, פלעט מאפ דעסק, אפיס שטול, בעט לאנדזש, פליים, טינטערס, סטיישאנערי און ד. ג. ל.

טוירמס: קעש.

סטאק און פלענט קען געזעהן ווערען אויפ'ן פלאץ 34 סט. פעטריק סט. מיט־וואך דזשון 3־טען.

Cunard Line פריפייד ביינעס Anchor-Donaldson Line

קויפענדיג אייערע טיקעטס אריבערצוברענגען אחער פריינס אדער פרובים, זעהט אז זיי זאלען פאהרען אויף אייגער פון דיעזע ליינס.

די קאמפאניע האט אפיסעס אין אלע אייראפייאישע צענטרען, אויינ־רעכענדיג רוסלאנד און אוקראינע. נייע גרויסע סטימערס — גוטע שפיין. אויסנעצייכענטע באקוועמליכקייט. געלט קיין רוסלאנד קש יעצט אויסגעצאהלט ווערען אין דאלארס — דאס איז דער בעסטער וועג צו שיקען געלט צו אייערע פרובים. פאר אינפארמאציעס פרעגט ביי אונזערע לאקאלע אגענטען אדער ביי

The ROBERT REFORD CO., Limited
217 Bay St. Toronto

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario,
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont.
January 22nd 1913

א מאדנע קאמפליצירטע לאגע

די שניידעריי, סיי ביי מענער־ארבייט, און סיי ביי פרויען קלייד־דער, איז אמאהל געווען א ר י ן - א י ד י ש ע אינדוסטריע. דאס איז נאר געווען אמאהל. היינט אבער איז עס שוין ניט דער פאל, ווענינסטענס ניט אין קאנאדע, וואו אין דער שניידעריי זענען באַ־שעפטיגט א צאהל פארשידענע נאציאנאליטעטען, קאנאדער „נייטיוס", איינגעשלאסען.

אין שלעכטן זיך ניט נארען, ווייל עס איז שטענדיג בעסער צו קוקן לויט דן די אויגען.

[illegible] דער [illegible] ארבייטער, מענער און פרויען, זענען מעהר קלאסען־באוסט [illegible] דער ניט־אידישער ארבייטער, זיי איז לייכטער צו ארגאניזיאנס, זיי זענען אויך פאליטיש מעהר דערציהונגען, אין [illegible] אויך דער לעבענס־סטענדערד פונ'ם אידישען ארבייטער א [illegible] אלכערער.

האט זשע איז דער רעזולטאט פון דעם?

צו דער צייט ווען די אידישע שניידער, קלאָקמאכער אדער פי־נישערינס, איז לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט'ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידעריי אינ־דוסטריע, און ניט נאר דאס, נאר אפטמאהל פארוואורזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אויך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך ווענען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

שוין א לענגערע צייט, זיי אין טאראנטא ווערט אנגעפיהרט א סטרייק אין עטליכע קלאָק־שעפער. עס סטרייקען די אידישע ארבייט־טער, און עס זענען געבליבען ארבייטען די ניט־אידישע ארבייטער. ווען עס איז פארגעקומען דער גענעראל סטרייק פון די קלאָקמאכער, זענען געמאכט געווארען סטייטמענטס אין דער ענגלישער פרעסע (טאקע פון די בעלי בתים, וואו דער סטרייק גיהט אָן), אז דער גאנצער סטרייק איז צוליעב דעם, ווייל די יוניאן וויל ארויסטרייבען די קריסטען פונ'ם „טרייד", סטייטמענטס, וועלכע האבען אין זייער צייט ארויסגערופען גרויס ענטרוסטונג אין גאנצען אידישען קוואַרטאל.

מיט דעם איז אבער די געשיכטע נאָך ניט געענדיגט געווארען, פארקעהרט זי ווערט נאָך יעצט מעהר קאמפליצירט.

און אט צוליעב וואס.

לעצטע וואָך איז אויסגעבראכען א סטרייק אין איינער פון די גרעסטע קלאָק־שעפער. אלע אידישע ארבייטער, וועלכע זענען דאר־טען באשעפטיגט געווען, זענען ארונטער אין סטרייק, געבליבען זע־נען אבער ביי זייער ארבייט די ניט־אידען.

צו וואס זשע וועט דאס פיהרען.

דער סטרייק וועט דארטען פריהער אדער שפעטער געענדיגט ווערען; די יוניאן וועט דאן פאדערען אז מען זאָל ארונטערשיקען די סטרייק־ברעכער, און אזוי ווי אין דעם יעצטיגען פאל וועלען עס אלע זיין ניט־אידען, וועט עס געבען א גלייכגעהייט צו הערען גוט נאר גע־גען דער יוניאן, נאר געגען אידען בכלל. און אפילו ביי די ניט־אידי־שע יעצטיגע סטרייק־ברעכער וועט עס כלייבען פארשטאנען, אז דאס שיקט מען זיי אוועק, ניט ווייל זיי זענען געבליבען ארבייטען בשעת א סטרייק, נאר ווייל מען איז געגען קריסטען.

און אזוי ווערט געשאפען א מאדנע קאמפליצירטע לאגע, וועלכע באריהרט ניט נאר די ארבייטער אין די ארבייטער אין דער שניידער־אינדוסטריע, נאר באריהרט אלעמען, אפילו זייטיגע מענשען אויך.

אין וועגען דעם מעג מען זיך פארטראכטען, ווייל עס איז אן אנגעוועהטאטע פראגע.

ארום די פויליש־אידישע באציהונגען

די פויליש - אידישע באציהונגען, וועלכע זענען אנגעשטרענגטע די גאנצע צייט, זענען יעצט נאָך מעהר פארשארפט געווארען, א דאנק דעם וואס אין אידישען לעבער גופא איז אריינגעטראטען א צושפאלטונג.

ביז דער לעצטער צייט האבען די אידישע דעפוטאטען אין פוי־לישען סיים, מעהר אדער וועניגער גוטהאנדלט געהאנדלט געאיינגט, די לעצטע ריזולוציע אבער דערצעהלען, אז ניט נאר האט זיך דר. י. גרינבוים אפגערי־סען פון דער אידישער „קאלא", נאר אז ער שאפט אויך א נייע אידישע פראקציע, צו וועלכער עס שליסען זיך אן דר. י. שיפער, אדווא־קאט הארטגלאס און אנדערע.

די „קאלא", אדער די פאראייניגונג פון די אידישע דעפוטאטען ווערט דאדורך ניט נאר אפגעשוואכט אין כחות, אין נאָך צירסען דערצו, נאר דער ענין פון סיען וואולק האט אויך פארשלימערט די לאגע ווייל דאס צייגט, אז די פויליש רעגיערונג איגנאָרירט די אידישע סיים־דעפוטא־טען, און ציהט פאר צו פארהאנדלען נאר הורך לוסיען וואולק'ס פאר־מיטלונג.

אין די פויליש - אידישע באציהונגען זענען די אידען באהאנ־דעלט געווארען ווי שטענדיגע שטיפ־קינדער, און יעצט איז נאָך די לאגע ערגער געווארען, אי פון פוילע'ס אינגארירען זיי, אין אי פון דער אייגענער אפגעשוואכטקייט.

אין דערווייל האקסט אלץ גרעסער די אידישע טראגעדיע, באַ־זונדערס אין איהר טראגישסטער פארם — אין די זעלבסטמארדען.

קומען אזהער אָן די פויליש - אידישע צייטונגען, אין די נייעס וועגען זעלבסטמארדען ווערען אלץ מעהר דארטען.

נעהמען מיר ארויס למשל דאס פאלגענדע פון א וואַרשעווער צייטונג:

„מרדכי אלטביר, 33 יאהר אלט, א מילך־הענדלער אין יאראַ־שעווסקעס באזאר, געוואוינט האט ער אין א לייטיש - אויסגעמע־בעלירטע וואוינונג, וואס איז באשטאנען פון צוויי צימערען מיט א קיך. הויז איהם מיט ווייב און קינד האט אויך דארט געוואוינט ווייל א שוואגער, א יונגערמאן, וועלכען מרדכי האט אויסגעהאלטען.

מען דערצעהלט, אז מרדכי אלטביר האט געלאזט שעהן פרנסה און פלעגט נאָך אפשפארען געלט.

אליין א חסידישער, לייטישער בעל־הבית און געשטאמט פון א חסידישער פאמיליע. אלס בעל קורא אין דער קלאָוואריע־שולה, וואס געפינט זיך אין דעם זעלבען הויז, וואו ער האט געוואוינט, איז ער געווען גוט באקאנט צווישען די איינוואוינער פון אומגעגענד.

זונטאג ביינאַכט האט מען איהם נאָך געזעהן דאוונען אין שולה, ער איז געווען, ווי שטענדיג, מיט א שמייכעל אויפ'ן פנים און האט נישט אויסגעוויזען קיין שום פארדעכטיגע שטימונג.

אפגעגעסען מיטאג אין א פרעהליכער שטימונג, האט ער זיך געווענדעט צו זיין שוואגער, אז ער זאָל דינסטאג בליבען אין דער פרה אויף אייניגע שעה אין שטוב, ווייל דאס ווייב וועט געהן אין קראם אריין און ער אליין וועט מוזען געהן נאָך סחורה.

לערנען אויס הינט בנב'ענען דזשולערי פון פרויען

דאס איז א נייער אינפאל און די פאריזער פאליציי האט זיך געיאגט א יאהר צייט צו כאפען דעם הינטישען רבין.

פון י. מאלין

עס איז שוין לאנג באוואוסט ווי אזוי אין פאריז שלאגט מען זיך איבער אונזויכטיגע קייקעלאך, מיט וועלכע די געסט אין די פארשידענע האטעלען ווארפען זיך איינע אויף די אנדערע און וואס פאר א סקאנדאלען פון דעם עס קומען ארויס. היינטיגען מאל וועלען מיר דערצעהלען א פיקאנטע שטיקעל נייעס פון דער פראנצויזישער מעטראפאָליס, די שעהנע, לעבעדיגע שטאדט פאריז. זאל דער לעזער זעהן צו וואס פאר א שטופע דער מענש קען דערגעהן אין זיין שטרע־בען צו באגעהן א פארבעכען; ווי אזוי דער פאריזער גנב, פון דעם טיפ וואס דער אמעריקאנער רופט „פיק־פאקעט" קלימט זיך צו באראויבען די רייכע פרויען פון זייערע צימער, ווי אזוי אין פאר א מיטלען זיי געבריכען דערביי אום ניט אריינצופאַ־לען אין די הענט פון דער נערעכטיגקייט. עס העלפט זיי אבער נארנישט, די דאָ־זיגע פארבעכער, זייער גאנצע חכמה קען זיי ניט ביישטעהן און זיי פאלען סוף כל סוף דאך אריין צו דער פאליציי, וועלכע מאכט זיי פאר א צייט אומשער־ליך.

עס איז א מעשה מיט הינט, אומ־שולדיגע הינט, וועלכע דער שליעער פאַ־ריזער פארבערעכער האט פארוואורעלט אין א געצייג אום דורכצופיהרען זיינע פארבערעכען. די פאריזער פאליציי מאכט שוין אבער איצט קיין אונטערשיד ניט צווישען מענשליכע גנבים און חיות, וואס זענען מען מעגשען דרעסירט און געלערנט רעגען געווארען צו גנב'ענען. זי באַ־שטאָפט איצט ביידען גלייך, צוליעב דעם וואוילשטאנד פון דעם פובליק, ווי דאס הינט ניט לאנג פארסיכט טאקע אין פאריז. אבער לאמיר אייך איבערצעהלען די איינצעלהייטען פון דער דאזיגער מערקווירדיגער פאסירונג.

געווען איז דאס אין דער ערשטער וואָך פון מאי, ווען א שעהנע פאריזער מיידעל מיט'ן נאמען מארמואזעל לולו קאמפאנא איז מיט איהרע צוויי קליינע הינטעלאך זשאושא און גאנא ארויסגע־קומען אין די „עלזיזעיר פעלדער" אויף א שפאציר און צו כאפען א ביסעל פרי־שע לופט. אין פרישע לופט האט זיך דאס מיידעל געוויזט, ווייל, איהר דארפט וויסען, אז מארמואזעל קאמפאנא איז א שוישפעלערין אין איינע פון די פאריזער וואַרעוויל־טעאטערע, וואו איהר קימט אויס צו פארבלייבען שפעטער אין דער נאכט אין זי מוז דערפאר פאר־בלייבען אין בעט ביז א שטיק נאכמי־טאג, טאָ ווען קען זי שוין געניסען פרי־שע לופט, אז זי זאָל זיך ניט אויסכאַ־פען אויף א פאר שטונדען ביינאַכט?

וואס אנבאלאנגט איהרע צוויי הינ־טעלאך, מוז מען זאגען, זשאושא און גאַ־נא זענען אויפ'ן אויסזעהן אנגעלך אין א ביילען, רייסען זיך ארום צווישען זיך שפילען זיך און וואיען, פונקט ווי זייערע אנדערע חברים, דער־פאר האבען זיי אבער א מעלה, אז זיי זוכען ניט קיין פרעמדע געזעלשאפט, מיידען אויס פרעמדע הינט, וועלכער האט אליין, אדער מיט זייער ווירטין, מאדע־מואזעל קאמפאנא. אין טרעטען פון איהר ניט אפ אויף א שפאן, היטען איהר מיני־רעסטע באוועגונגען און פאלגען איהר איהרע פוס־טריט, ווי א שאטען.

נעקומען אין מארמואזעל קאמפא־נא מיט איהרע הינטעלאך צו קלאר־ר־רזשעס האטעל, וועלכער געפינט זיך אויף די „עליזיזעיר פעלדער", דארט מאַ־כט אויף א כאזונדער פלאץ פאר הינט מיט א וואסער. אין וועלכען די הינט טרינקען זיך אָן און שפיעלען זיך צווישען זיך, איבערייסען אונזער ערצעהלונג. מיר בשעת זייערע ווירטינס זעצען זיך אויס האבען דאך אין אנפאנג פון אונזער ער־צעהלונג.

נאכדעם איז דער שוואנער אוועק שפאצירען אין נאס אריין און באלד נאָך איהם, א זייגער האלב 4 איז אויך ארויס צוזאמען מיט'ן קינד די פרוי. אלטביר איז געבליבען אליין אין דער וואוינונג.

א זייגער 5 האט זיך די פרוי אומגעקעהרט. ווען זי האט גע־וואָלט אריין אין דער וואוינונג, האט זי אבער די טיר געפונען פאר־מאכט.

צוערשט האט זי געמיינט, אז דער מאן איז ערגיץ ארויס ווען עס זענען אכער אריבער אייניגע מינוט און ער איז ניט אנגעקומען, איז זי־ווידער אראָפּ צו דער טיר.

ערשט יעצט האט זי באמערקט, אז די וואוינונג איז נאר געווען פארריגעלט פון אינוועניג. ווען אויף איהר שטארק קלאפען האט זיך קיינער נישט אנגערופען, איז זי צוגעגאנגען צום פענסטער און גע־וואָלט אויפמאכען. אין דער זעלבער צייט איז אויך אנגעקומען איהר ברודער יהושע בירנבוים. דער לעצטער האט אויפגעמאכט דאס פענסטער און פרוי אלטביר איז ארויס אין דער וואוינונג.

כאלד האט זיך דערהערט א „קרא" דיגער געשריי. אין ווינקער נעבען פענסטער האט זי דערזעהן העלגען אויף א שטריק צוגעטשע־פּעט צו א שטיק אייזען וואס האט ארויסגעשטעקט פון דער וואנט — איהר מאן, מרדכי אלטביר.

אויפ'ן געשריי איז אויך דורכ'ן פענסטער אריינגעשפרונגען פרוי אלטביר'ס שוואגער.

הערזעהענדיג די שרעקליכע סצענע פאר זיך, האט ער באלד ארויסגעראקט א שויב און מיט א שטיק גלאז איבערגע זניטען דעם שטריק.

דער זעלבסטמערדער איז שוין אבער געווען טויט און פארלוי־ווערט, דער שטריק האט זיך איהם אריינגעשניטען טיעף אין האלז".

אין דאס איז נאָר אייגער פון פיילען.

ביי פארשידענע טישלאך און לאזען זיך וואוילגעהן, ווי זייער פארמענען און מיט־לען ערלויבען זיי. דער דאזיגער האטעל האט טאקע דערפאר געקראָגען א נאָ־מען אין פאריז פאר די נאסטפריינדליכ־קייט, וואס ער צייגט ארויס צו די פיער־מיסיגע כאזוכער, און דאמען און הערען, וואס זענען פארעהרער פון הינט און ווי־לען זיך מיט זיי ניט צושיידען, באזוכען דיזען האטעל אזוי אפט, ווי מעגליך. דערפאר קען מען דארט צו יעדער צייט אי ביישאַ אי ביינאכט זעהן א מאסע קלענערע און גרעסערע אויטאמאביל־ען. אז עס איז זיך פשוט שווער דורכצושלאָ־גען א וועג, אזוי נעדיכט זענען זיי אנגע־שטעלט.

דער האטעל איז נאָר מעהר באַ־ריהמט געווארען צוליעב א געשעהעניש, וואס האט זיך דארט אפגעשפּיעלט מיט העכער א יאהר צוריק. די העלדען פון דיזער פאסירונג זענען געווען צוויי באַ־וואוסטע פאריזער שעהנהייטען, וועלכע מען פלעגט נאָנ'ן אפען זעהן אין דער גע־שלאפסס פון א פיעלאפנער מיליאנער. איינע פון די שעהנהייטען, האט מען גע־רופען, יאלא הענריק — דער צווייטער'ס נאמען איז געווען מארמואזעל זשאק וועי־לין דע קאמפבעל. נאטירליך, האבען ביי־דע שעהנע פרויען קאנקורירט צווישען זיך מיט אלע זייערע וויבערישע וואפען און יעדער איינע קען זיי דאס געזוכט וואס מעהר צו ווערקען מיט איהר שעהנ־קייט אויף דעם מיליאנער, אז ער זאָל זיך איהר וואס ניכער ערקלעהרען אין לייבען.

האט איינמאל געטראפען, אז ביי־דע מיידלאך זענען געקומען אין דעם דערמאנטען האטעל מיט זייערע פאסט־באַרע הינט און מיט אומגעדולד ערוואר־טעט דעם מיליאנערס קומען. די הינט זענען זיך דערווייל צונעלאפען צום וואַ־סער, האבען זיך צוזאמענגעפיסט מיט זייערע איבערייג חברים און זיך אזוי לאנג געשפּיעלטאון געשטיפט, ביז וואַ־נען מען האט זיך גענומען רייסען און בייסען פאר די נעזער. דאס הייסט, ניט אלע הינט האבען זיך געשלאגען, נאר די צוויי, וואס האבען געהערט צו ביידע קאנקורענטקעס. די פרויען האבען זיך געפיהלט שוואך און הילפלאָז און ווי־פעל זיי זאָגען, אז זי האט ניט געמאכט אפ־צוריסען אין זי פאנגדערנעהמען זיי, האט עס ניט געהאלפען. מיט אמאל האט זיך באוויזען דער התן־כחור, דער מיליי־אנער מיט זיין אריסטאקראטישען שטאק באַ־וואונגען, האט דאס הינטעל שוין אראָפּ־בעריסען דעם רינג צוזאמען מיט א שטיק זאק און האט זיך געלאזט לויפען.

ערשט דאן האט מארמואזעל קאמ־פאנא אויסגעגלאזט א פארצווייפעלטען געשריי, וועלכער האט אפגעקלונגען אין אלע ווינקעלאך פונ'ם האטעל. בלויז עס־ליכע סעקונדען זענען פאראיבער, ווי דאס צושראקענע מיידעל איז שוין גע־לויפען אין דער דאזיגער אנדערער חדר, אין דאס ווען ארונטערגעגלאָפען פון א גרויסע מחנה מענער און פרויען און יעדער איינער האט געזוכט אויסצוגעפינען ביי איהר די אריואכע פון איהר שרעק און שריין. עס זענען אויך אנגעלאפען איהרע צוויי בעדיענטע הינט, וועלכע האבען נאָך צייט געהאט צו באמערקען, ווי דער גנב־הונט האט גענומען אויסלויפען פונ'ם טוער מיט זייער ווירטין'ס רינג און שטיקעל זאק. ניט טראכטענדיג א רגע האבען זיך דערווייל אויך געקומען צולויפען מארמואזעל קאמפאנא און האט זיך אויפגעהויבען הונט, איבערלאָ־זענדיג זייער ווירטין אונטער דער אויס־פאסונג פון די נעסט.

ענדליך איז דאס מיידעל געקומען צו זיך און האט איבערגעגעבען דעם עולם ווי אזוי א פרעמדער הונט האט פון איהר פוס אונטערגעריסען דעם גאלדע־נעם רינג מיט א שטיק פון איהר זאק און איז אנטלאפען אין יענער ריכטונג, דערביי האט זי אנגעוויזען אין וועלכער זייט ער איז אנטלאפען. דאס איז געווען געגוב. ווי איין מאן האט זיך די גאנצע מחנה פרויען און מענער א לאז געטאָ־ן כאפען דעם פייער פיסיגען גנב, נאָר זיי האבען זיך געטראגען זייערע הינט, וועלכע האבען דערווייל אויפגעגעהויבען אזא משונה'דיגען קאנצערט, אז מ'האט נעקענט פארטויבט ווערען. וועלען מיר דא איבערלאזען די לייפענדע מאסע און זעהן וואס איז געווארען מיט'ן הינטעל און וואהין איז ער געלאפען מיט דער גנבה.

ערגעץ אין א שמאל געסל, ניט וויט פונ'ם האטעל, איז געשטאנען פאר־דוקט אין א ווינקעל א מאן פון זעהר אן ארעמען און פארדעכטיגען אויסזעהען און האט מיט אנגעשטרענגטע בליקען נעקוקט אין דער זייט, וואו דער האטעל איז געשטאנען. פון זיין גאנצער האל־טונג, פון זיין באנעהמען זיך, האט מען גלייך געקענט זעהן, אז ער האט פאר עמיצען מורא און וואלט גערן געווען צו פארלאזען דעם ארט, וואו ער האט איז געשטאנען. מיט אמאל האט זיין פנים אויפגעשיינט. פון ווייטען האט ער באַ־מערקט ווי א הינטעל טראגט זיך צו איהם מיט גרויס אומפעט און איז מויל לעגעטענס ערנסט פארטראכט וועגען א שרעקליכער און די מיידלאך, סיידען זיי האבען א זיבערע געלעגענהייט צו הייראַ־טען ווערען בעטראכט פון די עלטערען אלס זייערער א שווערער חוב ניט אלס זייער פארמענען. דעריבער, ווען עס ווערט געבוירען און א פאמיליע א מיידעל ווערט אין הויז פרויערינ.

ווען עס מיידעל האט אויסזיכטען צו אן אן דאס מיידעל האט אויסזיכטען צו הייראטען, איז זי אין הויז ניט קיין אי־בערינע. אבער ווען דאס מיידעל יאגט זיך ארום איבערן לאנד און עס טרעפט זיך איהר ניט קיין חתן — דאן איז זי ניט זיכער מיט'ן לעבען.

" און מערקווירדיג: די עסקימאָ־סען האבען דזיקא ליעב קינדער. אן עסקי־מאסען פאמיליע באשטעהט דורכשניט־א שרעקליכער און די מיידלאך, סיידען זיי האבען א זיבערע געלעגענהייט צו הייראַ־טען ווערען בעטראכט פון די עלטערען אלס זייערער א שווערער חוב ניט אלס זייער פארמענען. דעריבער, ווען עס ווערט געבוירען אין א פאמיליע א מיידעל ווערט אין הויז פרויערינ.

ווען אין הויז איז פאראן נענג שפּיע אין דאס מיידעל האט אויסזיכטען צו הייראטען, איז זי אין הויז ניט קיין אי־בערינע. אבער ווען דאס מיידעל יאגט זיך ארום איבערן לאנד און עס טרעפט זיך איהר ניט קיין חתן — דאן איז זי ניט זיכער מיט'ן לעבען.

" און מערקווירדיג: די עסקימאָ־סען האבען דזיקא ליעב קינדער. אן עסקי־מאסען פאמיליע באשטעהט דורכשניט־א שרעקליכער און די מיידלאך, סיידען זיי האבען א זיבערע געלעגענהייט צו הייראַ־טען ווערען בעטראכט פון די עלטערען אלס זייערער א שווערער חוב ניט אלס זייער פארמענען. אבער ווען דאס מיידעל יאגט זיך ארום איבערן לאנד און עס טרעפט זיך איהר ניט קיין חתן — דאן איז זי ניט זיכער מיט'ן לעבען.

" איך האב זיך פיעל מאל אמו־זירט ווען איך האב זיי געהערט זינגען אן דערצעהלען לענגערען. אט דאס איז איינע פון זייערע לענגערען:

"די זון אין די לבנה זיינען נאָך ניט געווען. אומעטום האט געהערשט בלויז קעלט און פינסטערניש. א ריזיגער אדלער האט מיט זיינע קלאען אויפגעהויבען און זיינען פיעל פארשפּרעכענדיג מאן. און איהם אוועקגעטראגען צו זיין בעסט. דארט האט איהם אויסגעגעסען אזוי ארייגאל, דאס מען קען עס ניט אויסטערלישע ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעהלען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

"איך האב זיך פיעל מאל אמו־זירט ווען איך האב זיי געהערט זינגען אן דערצעהלען לענגערען. אט דאס איז איינע פון זייערע לענגערען:

"די זון אין די לבנה זיינען נאָך ניט געווען. אומעטום האט געהערשט בלויז קעלט און פינסטערניש. א ריזיגער אדלער האט מיט זיינע קלאען אויפגעהויבען און זיינען פיעל פארשפּרעכענדיג מאן. און איהם אוועקגעטראגען צו זיין בעסט. דארט האט איהם אויסגעגעסען אזוי ארייגאל, דאס מען קען עס ניט אויסטערלישע ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעהלען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

"עס וואלט פאר די עסקימאָסען פיעל גלייכער געווען, ווען זיי געטען ארויס אויף וואנד ניט מיט קיין מאדערנע ביקסען און רעוואלווערען, נאָר ווי אמאליגע יאהרען מיט פייל־און בויגען. מיט מיט שפּיזען, ווייל מיט דעם געוויש וואס זיי פאראור־זאכען ווען זיי שיסען אויס מיט א בליק פארטרייבען זיי די חיות אויף ווייטע שטרעקעס אין דערנאָך האבען זיי ניט קיין חיות צום אויסשלאכטען אן עס פעהלט זיי אויס פליש צום עסען. די חיות פארשווינדען אן די עסקימאָסען ווייסען זיי ניט וואו צו זוכען.

זייער הויפט יאגד באשטעהט פון שיסען דעם אמעריקאנער ווילדען חיריש. מיט א ביקס איז דעם עסקימאָס פיעל לייכטער צו טויטען דעם ווילדען חיריש, צוליעב דעווער לייכטקייט זענען אויסגע־טויטעט געווארען מעהר הירשען ווי עס איז נויטיג געווען. דאס האט אויסגע־ווארפען א שרעק אויף די הירשען אנ־זייער אינסטינקט האט זיי שוין פארהיט, אז זי זאָלען אויף דעם זעלבען וועג מעהר ניט געהן.

"ווייסען די צוריקגעשטאנענע שבטים פון נאר־מערען קענען, זאָגט דר. ראס־מוסען, ווען זיי געהען ניט אויף יאגד, טאנצען זיי און זינגען און דערצעה־לען זיך מעשה'לאך אן לענגערען. זיי זע־נען זעהר געשיקט אין אויסטראכטען גראַ־מען און מעלאדיען און זיי דריקען אויס זייערע געזאנגען אזוי אריגינאל, דאס מען קען ענטציקט ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעהלען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

"איך האב זיך פיעל מאל אמו־זירט ווען איך האב זיי געהערט זינגען אן דערצעהלען לענגערען. אט דאס איז איינע פון זייערע לענגערען:

"די זון אין די לבנה זיינען נאָך ניט געווען. אומעטום האט געהערשט בלויז קעלט און פינסטערניש. א ריזיגער אדלער האט מיט זיינע קלאען אויפגעהויבען און זיינען פיעל פארשפּרעכענדיג מאן. און איהם אוועקגעטראגען צו זיין בעסט. דארט האט איהם אויסגעגעסען אזוי ארייגאל, דאס מען קען עס ניט אויסטערלישע ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעה־לען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

"איך האב זיך פיעל מאל אמו־זירט ווען איך האב זיי געהערט זינגען אן דערצעה־לען לענגערען. אט דאס איז איינע פון זייערע לענגערען:

"די זון אין די לבנה זיינען נאָך ניט געווען. אומעטום האט געהערשט בלויז קעלט און פינסטערניש. א ריזיגער אדלער האט מיט זיינע קלאען אויפגעהויבען און זיינען פיעל פארשפּרעכענדיג מאן. און איהם אוועקגעטראגען צו זיין בעסט. דארט האט איהם אויסגעגעסען אזוי ארייגאל, דאס מען קען עס ניט אויסטערלישע ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעה־לען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

"איך האב זיך פיעל מאל אמו־זירט ווען איך האב זיי געהערט זינגען אן דערצעה־לען לענגערען. אט דאס איז איינע פון זייערע לענגערען:

"די זון אין די לבנה זיינען נאָך ניט געווען. אומעטום האט געהערשט בלויז קעלט און פינסטערניש. א ריזיגער אדלער האט מיט זיינע קלאען אויפגעהויבען און זיינען פיעל פארשפּרעכענדיג מאן. און איהם אוועקגעטראגען צו זיין בעסט. דארט האט איהם אויסגעגעסען אזוי ארייגאל, דאס מען קען עס ניט אויסטערלישע ווערען פון זייער איינהאלט. מעהרסטענס דערצעה־לען זי ווי אזוי זיי וועגען זיך אן נאָך חיות, אין די דאזיגע נעכט ווערען געשלאפען ביי זיי שידוכים.

איז די עסקימאסישע ראסע פארשוו־טיילט צום אונטערגעהן?

די שטענדיגע געפאהר פאר די עסקימאָסען אויסצושטארבען פון הונגער און וואס קענען דעם וויל מאן פאר זיי.

די קענעדער רעגיערונג האט זיך לעצטענס ערנסט פארטראכט וועגען א שרעקליכער און די מיידלאך, סיידען זיי האבען א זיבערע געלעגענהייט צו הייראַ־טען ווערען בעטראכט פון די עלטערען אלס זייערען א שווערער חוב ניט אלס זייער פארמענען. דעריבער, ווען עס ווערט געבוירען אין א פאמיליע א מיידעל ווערט אין הויז פרויערינ.

ווען אין הויז איז פאראן נענג שפּיע אין דאס מיידעל האט אויסזיכטען צו הייראטען, איז זי אין הויז ניט קיין אי־בערינע. אבער ווען דאס מיידעל יאגט זיך ארום איבערן לאנד און עס טרעפט זיך איהר ניט קיין חתן — דאן איז זי ניט זיכער מיט'ן לעבען.

" און מערקווירדיג: די עסקימאָ־סען האבען דזיקא ליעב קינדער. אן עסקי־מאסען פאמיליע באשטעהט דורכשניט־א שרעקליכער און די מיידלאך, סיידען זיי האבען א זיבערע געלעגענהייט צו הייראַ־טען ווערען בעטראכט פון די עלטערען אלס זייערער א שווערער חוב ניט אלס זייער פארמענען

א נאכט פון א רעפארטער.

(ערצעהלונג)

פון אמן

א רעפארטער פון א געוויסער צייטונג איז אומגעגאנגען דעם טאג זעהר פארדרוסן־שחורה'ט.

עס איז שוין געווען נאך האלבן טאג, ווען דער רעפארטער איז אריין אין אדמיניסטראציע, האט געגעבען א קוק אין זעצעדריי, א שפעק אין רעראקציע און אזוי ווי ער האט נאך מיט זיך נאר־ניט געהאט, האט ער א ענייץ געמון און קלאפענדיג מיט'ן שטעקן איז ער ארויס אין גאס אריין.

יענער טאג איז נאך מיט דעם געווען ערגער, וואס דער רעפארטער איז געווען געגוינט צו פילאזאפירען — וואס דאס איז פאר א רעפארטער ערגער ווי סם. אלזא —

ער איז שוין געווען אָפּגעגאנגען א היבשע צאהל גאסען טראכטענדיג אלץ וועגען דעם, וואס פאר א פינסטערע פרנסה איז צו זיין רעפארטער, ער האט זיין פרנסה פארגליכען צו א סך אנדערע, און האט אויסגעפונען אז קיינע, קיינע איז ניט אזוי שלימזל'דיג ווי זיינע. א ראס־טאר אפילו — איז נאר א ווינטעלע, אדער א שטיפעל ניט פריש פלייש — און עס איז שוין דאָ פרנסה. און ער — וואו נעהמט מען אלע טאג הייזער זאלען איינפאלען, מענשען זאלען זיך שיסען, זאלען זיך ממית'ן, א דונער זאל אנפאל־כען חורבנות? וואו נעהמט מען אט דיי אלע אויסטערלישע זאכען, אויף יעדען טאג, באזונדער דעם נאנצען לעבען?

און טראכטענדיג אזוי האט ער זיך פלוצלינג אָפּגעשטעלט און א פונק פון א גליקליכער האפנונג האט אים א גלאנץ אויפגעגעבען. פון דערווייטענס האט זיך געטראגען א רייטער אויף א נע־זונטען ווייסען פערד גלייך אין געסעל אריין, פונקט אנטקעגען דער ריכטונג פון וואנען עס האט געקענט אָנקומען א טראָמ־ווייי.

אט דאָ קען עס געשעהן — האט ער א טראכט געטון — ווען אזא רייטער מיט אזא שטיק פערד ניבען א קנאק אונטער, אונטערן טראמוויי — מוז זיך דער טראמ־ווייי איבערקעהרען. די וועגט ווידער זענען דאָ נאנץ שוואכע — ווען אזא טראמוויי ניט א האק אין וואגען, וועט די גאנצע חוץ איינפאלען — ארום און ארום קענען זיין אמווענינסטען פופציג קרבנות. מען קען נאכדעם צופיצען — א חתן בלה פאר דער חתונה, א טאכטער וואס האט זיך אומגעקעהרט פון איהר מוטערס פרישען קבר, א סוחר נאך געשלאפענע גוטע נע־שעפטען, דער טראמוויי זאל נאר אין דער צייט אָנקומען.

מיט א קלאפענדיג הארץ האט ער זיך אָפּגעשטעלט וואהרטען. דער רייטער איז שוין געווען אין מיטען געסעל, אט איז ער שוין ביים עק — אט דאָ זאל עס גע־שעהן — און —

ניט באשעהרט!

דער רייטער איז אדורך און דער טראמוויי איז ניט אָנגעקומען.

דער רעפארטער האט א טיפען זיפץ געטון, און איז אויעך ווייטער.

ער האט געטראכט: סוף כל סוף מוז דער פאך אינגאנצען אונטערגעהן. אמאל האט מען נאך געקענט אינטערווי־רירען, היינט — וואס אויס'ן לונג דאס אויס'ן צונג — גלייך ארויסגעקאכט אויף פארזאפלונגען, מיטינגען, אין פאר־לאמענט א. אז. וו. ניטא קיין אומקלאה־רע פראגען. דאס לעבען פירער נעהט אזוי פארזאיס אז אין דער צוקונפט וועט אפילו קיין איין לייטישע שרפה ניט זיין. די פרייע לעבע, וועט דעם פאך אינגאנצען דערשטיקען — עפעס נאר ניט אזוי פאר־דרעהט מען מיט'ן נאז, איז כמו זיך שוין צוגאנגען און פארטיג. און וואס זאל איך מאן? רעכענען א דורכשניטליכען מענ־שענס לעבען אויף פינף און זעכציג יאהר — האב איך נאך אויך אן איין און דריי־סיג יאהר, און פאר דער צייט קען מען א שעהנעס נחת דערלעבען. נעה האלט אויס א פרוי מיט פיער קינדערלאך, זאָ־לען לעבען — א שוסטער, א שניידער — אט די איז גוט, נאמיר זאָגען אז מענשען וועלען אפילו דערגעהן צו דעם אז מען נאר מיט אויך גע־

וועט געהן נאכעט: אָבער מאכט זיך א פעהלט אין וואָג — און וואָס איז געווען אויינטעלע — מוז מען זיך שוין צו דער־מען. און אויב אפילו מיט בלעטער — וועט מען זיי אויך מוזען צוזאמענגייען, וואדום אנדערש ווי איזו וועלען זיי זיך דאלטען? א סטאליער איז שוין ניט אזוי ראיעל. וואס טוט מען אויף די על־טערע יאהרען. צו וואס נעהמט מען זיך? אזוי האט דער רעפארטער געטראכט שפאנענדיג איבער די נאסען און ווער ווייסט צו וואס פאר א שלוסען ער וואלט יענעם טאג געקומען. ניט לאנג געטראכט און ער איז באלד אהינצו.

אין דער מינוט ווען ער איז צו, איז אן ארימע פרוי — במעט ווי געשטופט ארויסגעלאָפען אין גאס ארוים מיט א גע־שריי: —

— גנבים, מערדער. אויסהענגען דארף מען אייך! איך וועל אייך ווייזען. וואדרפען וועט ער זיך נאך וואדרפען זאל איהם אין קדחת!

דער רעפארטער איז צו —

— איהר האט געגאדרפט, מוהמע, רופען א פאליציי מאן — אזעלכע זאכען טאר מען ניט פארשווייגען!

— איך וועל איהם ווייזען דעם גראַ־בען יונג! איך וועל איהם אָנלערנען צו פארקויפען פארשטונקענע פלייש!

דערצעהלט מוהמע וואס איז געווען?

אזא גנב! איך קום צוריק מיט א האלבער שעה און בעט ער זאל מיר גע־בען א קילא רינדערען פלייש — מיין מאן עסט ביינאכט נאר פלייש — ניט מאן האט געקוקט וואס ער גיס מיר, ניט איך האב געזעהן ווי ער וועגט. איך נעהם די פלייש און קום אהיים — זאגט מיין מאן, אז ער וועט היינט די פלייש ניט עסען, זאָג איך צו איהם פארוואס האסטו מיר פריהער ניט געזאגט? זאגט ער, פון וואר־נען האב איך געקענט וויסען אז דו נעהמסט נאך פלייש?

— אָבער דאס פלייש איז געווען ניט פריש.

— וואס דען, פריש איז דאס געווען? זאָג איך צו מיין מאן, וואס זאל איך פון מיט'ן קילא פלייש? זאגט ער, וואדף דאס ארוים. זאָג איך, וואס הייסט ארוים־וואדרפען? עס פאסט דאָך געלט.

— אָבער פון וואנען ווייסט איהר אז עס האט געשטונקען?

— געהט טוט א שמעק, וועט איהר ווייסען — זאגט מיין מאן —

— אָבער וואס איז געווען אין גע־וועלב?

— וואס איז געווען אין געוועלב! א גנב איז ער, גנב'עט די וואָג אין פאר־קויפט פארשטונקען פלייש — איז מען רייך און מען באשטעהט ניט אין קונה! וואדפט זיך נאר! איך זאָג צו איהם: זייט אזוי גוט וועגט איבער און נעהמט אייך צוריק, און ער — זייט אזוי גוט, אייך נעהמט אייער פעקעלע און געהט אייך געזונטערהייד!

— ער האט ניט געוואלט איבער־וועגען?

— ניט געוואלט איבערוועגען? ! איהר הערט ניט וואס מען רעדט צו אייך? אז יענער איז א גנב, עס ברענט איהם אונטער די הענט . . .

מעהר האט דער רעפארטער ניט געהערט — ער האט ארויסגענומען אבי־כעלע מיט א בלייפעדער, און נאכדעם ווי ער האט זיך ארומגעקוקט אין אלע פיער זייטען און עפעס אין ביכעלע פארצייי־כענט, איז ער מיט גיכע טריט אוועק פאראויס.

אויף מארגען איז אין דער כראניק ערשיינען א נאטיץ, אונטער א גרעסערען עפעל —

דערנער

מען קען האבען וואס פאר א מיינונג מען וויל נאר וועגען גארטען פון אונזער לעבען, די דערנער אבער מוזען בלי ספק אויסגעריסען ווערען! וועגען דעם גלוי־בען מיר קענען קיין צוויי מיינונגען ניט זיין! און די דערנער האבען זיך לעג־טענס ליידער זייער צוואוואקסען! אט איז אויסגענעקומען ערשט נעכטען אונזער מיטארבייטער ביי צו־זיין ווי אן ארימע פרוי האט אומגעקעהרט א קילא פלייש אט די איז גוט, נאמיר זאָגען אז מענשען וועלען אפילו דערגעהן צו דעם אז מען נאר עס האט אויך גע־

צו אלע אידען!

וואדרום זאלט איהר זיך פייניגען מיט מעדיציינען, פון וועלכע עס איבעלט ווי קאסטאר אויל אדער ביטער־זאלץ, ווען איהר קענט עסען

טשאקאלעקס

וואס ווירקט אויס'ן מאגען וואונדערבאר און נאך בעסער. עס איז ווי ריפטיג מילך טשאקאלאד — א מאכל צום עסען. גוט פאר מענער, פרויען און קינדער — נעמט ניט קיין זונדערע.

איהר קענט עס קריגען אין 15 און 25 סענט באקסעס ביי אייער דראגיסט. בעט פאר א פריינ סעמפעל

די טשאקאלעקס קאמפאני

דער ענטוישטער.

(ערצעהלונג)

פון יצחק פייגעלמאן.

באגעגענט צום ערשטען מאהל, האָ־בען זיי זיך אויף א "פארטי", צו וועל־כער ביידע זענען געווען איינגעלאדען — דר. גוטסקין, אלס דער איניציער אדר־שער דאקטאר אינ'ם שטעדטעל, און שול־מאן, אלס דער דאָרטיגער אידישער לעה־רער..

דר. גוטסקין איז געווען א מענש פון ביטעלען עלטער. אן ערנסטער, אָנגעצוי־גענער און ניט קיין באראדעוודיגער, איז ער אויף דער פארטי געזעסען גאנץ אפ־געזונדערט און ניט געגומען קיין אנטייל אינ'ם גשפּרעך וועלכער איז צווישען די .אראמעלטע דאָרט פארגעקומען.

אין זיין שוויגען, וועלכער איז גע־ווען באגלייט פון א קוים באמערקבאר שמייכעלע, האָט זיך אָבער געמערקט אן אינגאנארידגער געפיהל צו די געסט, וועל־כע זיינען באשטאנען מעהרסטענטייל פון קליינע ביזנעסלייט און עטליכע אויפ־געקומענע "אל־דייטסניקעס".

עס איז געווען גרינג צו באמערקען, אז דר. גוטסקין וועגדעט אָן אלע זיינע פעגליכקייטען צו אויססיידיג אריינגעצוי־גען צו ווערען אין דעם גשפּרעך.

האָט זיך איינער פון די געסט, צום ביישפּיעל, געווענדעט צו איהם מיט א גע־וויסער פראגע אָדער פארלאנג און דערביי זיך אביסעל דערגעהענטערט צו דעם פלאץ וואו ער האָט זיך געפונען, האָט דר. גוטסקין, אונטער פארשיעדענע אויסרעדען און תירוצים, געזוכט צו פארלאזען זיין פלאץ, און איהם אויסבייטען אויף אן אנ־דער, און ער זאל זיין איבערער מיט זיין אפגעזונדערטקייט.

די דאזיגע האלטונג פון דר. גוטסקי־נען האָט געצויגען די אויפמערקזאמקייט פון די אנוועזענדע, און מען האָט געזוכט אז אורזאך צו זיין איינזאמקייט.

איינינע האבען עס פארשטאנען אלס זיינע אן איינגעבוירענע איינגעזאפטע ניט צו ריידען צופיעל. אנדערע ווידער, האָ־בען געגעבען אנדערע אורזאכען דערצו. די אָבער וואָס האבען איהם נעהענטער געקענט, האבען עס ערקלערהט, אלס אן אקט פון זיין איינגעוואָרצעלטען עגאָאיזם.

שולמאן, וועלכער האָט דעם דאָקטאר זעהר וועניג געקענט, ווייל ער איז אינ'ם שטעדטעל געווען בלויז א קורצע צייט און איז דארט נאך גאנץ פרעמד געווען, האָט די לעצטע באמערקונג איבער דעם דאָק־טארס האלטונג געפרואוועט צו ערקלערהען אלס א ניט באגרינדעטע

ער גלויבט ניט, האָט ער געזאָגט, אז א מאָדערנער מענש, און מיט א העכערער ביילדונג דערצו, זאל באזיצען דעם עקעל־האפטען נארישען גדלות־געפיהל. ער וואָלט עס בעסער פארשטאנען אלס זיינע אן איינגעשאפט פון צוריק געהאלטענקייט און באשיידענקייט

אן איראָנישער שמייכעל פון די געסט איז געווען דער קורצער, אָבער א סך זאָגענדער ענטפער איף זיינע רייד.

* * *

עס איז געווען שפּעט אין אוועגט. דער עולם האָט זיך געפיהלט מיעד פון די פארשיעדענע פארווילענען און יעדער אייגער האָט געזוכט אן איינזאמען פלאץ וואו ער זאל זיך קענען אביסעל אפרוהען.

אין זאל, וואָס איז געווען באלייב־טען פון א גרויסען עלעקטרישען לאמפּ, און האָט געוואָרפען א הערלען ליכט ארום, איז אליץ מעהר און מעהר רוהיגער גע־וואָרען.

דער פריהערדיגער טומעל און גע־הויש. דער פריהערדיגער מיש מאש פון קולות, פארשיעדענע, ניט פארשטענדלי־כע, באסאוועט און הילכיגע, אָפּגעריסענע און אויסגעצוינענע קולות, איז וואָס ווייר־טער אלץ שטילער געוואָרען.

ווי בלייאיג אָנגעפילט, איז דער עולם בהתחבה'דיג אויף זייערע אינזאמע פלעצער געזעסען און זיך אָפּגערוהט.

אינינע האבען גערעדט, געשפּאסט, זיך געווענדעט הויך אויפ'ן קול, און די איבערינע האבען געענטפערט מיט א גע־שמאפען, הילכיגען געלעכטער.

אנדערע ווידער, האבען ארום ווייסע פייעלבערינע טישלאך, ביי א הציגען פאר־טען שפּיעל זיך "אָפּגערוהט".

אזוי האָט יעדער איינער, צווישען זיין קרייז, באקאנטע און פריינד, זיך פרעהליך אונטערהאלטען און אמווירט.

שולמאן אָבער, האָט זיך בכיון גע־זעצט ביי דער זייט פון דר. גוטסקין, כדי מיט איהם צו פארפיהרען א געשפּרעך, און אזוי ארום שאפען מיט איהם א גאָ־השגטערע באקאנטשאפט.

און עס איז איהם געלונגען.

דורך פארשיעדענע, געלונגענע איינ־פאלען, האָט ער דעם דאָקטאר באוועגט צו ריידען. זיי האבען גערעדט אויבער פאר־שיעדענע וועלט־אנגעלעגענהייטען. דיי־סקוטירט אלגעמיינע טאגעס פראגען, ספּעציפיש אידישע, געצויגען און געוויי־קענט אין ענין אינ'ם צווייטען, באריהרט יעדעס מאָל א נייע פראגע און זיך אין איהר ווידער אריינגעוויקלט.

דער דאזיגער געשפּרעך, האָט טראץ דעם וואָס ער איז ניט געווען גאנץ אינ־טערעסאנט, דאָך געפיהרט — אויף ווי־פיעל שולמאנען האָט זיך אויסגעדרוכט, צו א פיעל אינטימערער בעפריינדשאפט צווישען זיי, און ער איז געווען צופריידען מיט'ן געדאנק, וואָס ער האָט זיך ניט אָפּגענארט אין זיין מיינונג איבערן דאק־טאר.

אין א קורצער צייט ארום, האָט שול־מאן פארלענגערט דעם דאקטארס חויז, אָפּגעשטאט צו איהם א וויזיט, און ווייל ער האָט איהם אין חויז ניט גע־טראפען האָט ער באשלאָסען איהם אָפּ־צואוואָרטען.

ויצענדיג אין וואָרטס־צימער, האָט ער זיך פאָרגעשטעלט, די האָרציגע פריינדליכקייט וואָס דער דאָקטאר וועט איהם ארויסווייזען, , ווען ער וועט איהם פלוצלינג ביי זיך דערזעהן. די פיינע אויפנאהמע וואָס ער וועט פון איהם קריי־גען, און ער האָט אין זיינע געדאנקען באר־וואוטערט די שעהנע באנעהמונג, דאָס שפּלות און צונעפאָזענקייט פון דעם דאָק־טאר.

פלוצלינג האָט זיך דו טיהר גע־עפענט, און דער דאָקטאר איז אריינגע־קומען אין דער באגלייטונג פון צוויי נעט געקלייידטע יונגעלעך.

שולמאן האָט איהם פריינדליך באַ־גריסט, אָבער צו זיין איבעראשונג האָט ער קיין ענטפער אויף זיין באגריסונג ניט באקומען.

ער האָט עס אָבער אויסגעטייטשט, אז דער דאָקטאר האָט איהם געוויס ניט באמערקט. איז ער דערפאר געבליבען זיצען אויף זיין פלאץ, זייענדיג זיכער אז ווען דער דאָקטאר וועט זיך אָפּפארטיגען מיט זיינע באוועגער, וועט ער איהם גאנץ פריינדליך אויפגעהמען.

און — דער דאָקטאר האָט זיך אָפּ־געפארטיגט, פארבייגענאנגען דאָס וואָרט־צימער און ווידער אמאָל איהם ניט באַ־מערקט — — און ער איז שנעל פון הויז ארויס.

א פארלוירענער, א באליידיגטער, האָט שולמאן, ווי פאר עפעס מורא האָ־בענדיג שטיל נאָך איהם פונ'ם חויז זיך ארויסגעשאָרט . . .

ער קען ווערען אויס רעפארטער, און פטור ווערען פון די שרעק און סון די אומגלי־קען וואָס ערוואַרטען איהם! נאָר ניין — פארפאלען!

פארטאג האָט ער אָנגעהויבען צו שפּירען אז ער ברענט ווי א פייער, און פון דעם איז איהם געוואָרען לייכטער, ווען איך קען אזוי אריינפאלען און א הייץ קרענק אייף א חורש־צוויי — האָט ער געטראכט, וואָלט איך געווען גערעטע־וועט — —

פון דעם איז איהם געוואָרען לייכ־טער, און ער האָט אָנגעהויבען איינצו־שלאָפען, נאָר באלד האָט ער גענעבען א ציטער אויף, און אויפגעעפענט די אור־גען עס איז שוין געשטאנען גוט אין טאג. די קינדער האָבען שוין ארומגעשטופּט אין שטוב, און די פרוי האָט זיך געפאָרעט אין קיך.

דער רעפארטער האָט זיך אויפגע־זעצט און גענומען דעם קאָפּ אין די הענט... נאכדעם האָט ער אויפגעהויבען דעם קאָפּ און מיט אומעטיגע אויגען באַ־טראכט די קינדער... און —

און —

עס איז ניט מיין שולד וואָס עס האָט זיך געגענדיגט אזוי און ניט אנדערש — די שולד איז פונ'ם רעפארטער —

ער האָט זיך פלוצלינג געגעבען א שמעל אויף, א שפּיי אויס און א זאָג גע־טון ענטשלאָסען: —

— א רעפארטער שפּייט אויף דער נאכצער וועלט!

נאכדעם האָט ער זיך שנעל גענומען אנטאן.

א יאהר טעטינקייט פון די „יאנג דזשודיענס"

אויף דער פארזאמלונג פון ציוניס־טישען קאנסיל, האָט מר. ע. געלבער, פרעזידענט פון דער טאראנטא יאנג דזשו־דיא, געלייענט דעם יעהרליכען רעפארט פון די אויפטואונגען און אקטיווע ארבייט פון דער ארגאניזאציע.

עס איז געזאמעלט געוואָרען פאר דער צייט פינף הונדערט דאָלאר, און א דאנק פארשיעדענע אונטערנעהמונגען פון די מיטגליעדער פון דער ארגאניזאציע וועט די סומע האָפענטליך דערגרייכען ביז טויזענט דאָלאר וואָס וועט געהן צום גונסטען דעם קרן היסוד.

א דאנק די איבערגעגעבענע ארבייט פון דעם פרעזידענט מר. געלבער, פון דער וויס־פרעזידענטין מיס אייווא בלום, און פון דעם טרעזשערער מר. סעם פריד־האָף, זענען א סך וויכטיגע ארבייטען אויפגעטאן געוואָרען. די צאָהל מעמ־בערס זענען פארגרעסערט געוואָרען און אין אלגעמיין איז די ארבייט אָנגעגאנ־גען צופריידענשטעלענד.

פון צייט צו צייט ווערען געהאלטען לעקציעס פונ'ם נאציאנאלען דירעקטאר מר. ס. דזש. ראדמאן, אויסער דעם וועד־רען אנדערע פארשיעדענע אונטערנעהמונ־גען דורכגעפיהרט נאנץ אָפּט.

דער לערן מאטעריאל פארן היינטי־גען יאהר זענען איבערהויפּט גענומען גע־וואָרען איבער די אידישע נאציאנאלע און רעליגיעזע ימים טובים.

עס ווערען נאנץ אָפּט אויף געהאל־טען דעבאטעס איבער פארשיעדענע טע־מאס.

די ארגאניזאציע פארמאגט א נאנץ רייכע ביבליאטעק מיט ארום הונדערט און פופציג בנען. איינע פון די וויכטיג־סטע אבטיילונגען פון דער ארבייט איז דיי "לידערס טרעינינג אסאסיאיישאן" וועל־כע פארהאנדעלט מייסטענס אזא וויכטיר־גע פראגע ווי ערציהונג.

די ארגאניזאציע דריקט אויס איהר דאנק צו די הערען ע. פולאן, ד. דונקעל־מאן, ס. קראנין, א. קאהען, מ. געלבער און מ. ראטענבערג פאר זייערע ביישטייער ערונגען צו דער ארגאניזאציע. אויסער די ביישטייערונגען איז פון דער קעדפער שאפט געזאמעלט געוואָרען נאך א דאנק פארשיעדענע אונטערנעהמונגען פון די מיטגליעדער פון דער ארגאניזאציע וועט די סומע האָפענטליך דערגרייכען ביז טויזענט דאָלאר וואָס וועט געהן צום גונסטען דעם קרן היסוד.

א דאנק די איבערגעגעבענע ארבייט פון דעם פרעזידענט מר. געלבער, פון דער וויס־פרעזידענטין מיס אייווא בלום, און פון דעם טרעזשערער מר. סעם פריד־האָף, זענען א סך וויכטיגע ארבייטען אויפגעטאן געוואָרען. די צאָהל מעמ־בערס זענען פארגרעסערט געוואָרען און אין אלגעמיין איז די ארבייט אָנגעגאנ־גען צופריידענשטעלענד.

פון צייט צו צייט ווערען געהאלטען לעקציעס פונ'ם נאציאנאלען דירעקטאר מר. ס. דזש. ראדמאן, אויסער דעם וועד־רען אנדערע פארשיעדענע אונטערנעהמונ־גען דורכגעפיהרט נאנץ אָפּט.

דער לערן מאטעריאל פארן היינטי־גען יאהר זענען איבערהויפּט גענומען גע־וואָרען איבער די אידישע נאציאנאלע און רעליגיעזע ימים טובים.

עס ווערען נאנץ אָפּט אויף געהאל־טען דעבאטעס איבער פארשיעדענע טע־מאס.

די ארגאניזאציע פארמאגט א נאנץ רייכע ביבליאטעק מיט ארום הונדערט און פופציג בנען. איינע פון די וויכטיג־סטע אבטיילונגען פון דער ארבייט איז דיי "לידערס טרעינינג אסאסיאיישאן" וועל־כע פארהאנדעלט מייסטענס אזא וויכטיר־גע פראגע ווי ערציהונג.

דער מיליטערישער מעדיציניש־ער עקזאמען פאר יענע וואָס זענען געבוירען געוואָרען אין 1904 וועט זיך אָנפאנגען אין פוילען נאָר אין גיכען. אין פאל אויב די אידישע יונגעלייט וואָס האָבען אנגע־נעבען פאר פאלעסטינער בירגערשאפט וועלען קריגען זייערע פאלעסטינער בור־גער פאפּירען ביז צו דער צייט ווען דער מעדיציניש־ער עקזאמען וועט זיך אָנפאנ־גען, דאן איז מענליך, אז זיי זאָלען קאָ־נען אריסקאָפּהרען פון פוילען אלס פאלעס־טינער בירגער און פארשפארען ערשיינען פאר דעם מעדיציניש־ען עקזאמען פון פרב־זיון.

דער באריכט פון דער ארץ ישראל'ארבייטער באנק

די טעג איז ערהאלטען געוואָרען אין אמעריקע דער באריכט פון דער ארץ ישראל ארבייטער באנק פאר דעם יאהר 1924. דיזער באריכט איינגע דעם וואונ־דערבארען פראגרעס וועלכען די באנק האָט ביז איצט געמאכט, און בכלל די נוצען וועלכע זי האָט האָט געבראכט פאר דעם אויסבוי פון לאנד.

דער גרונד קאפּיטאל פון דער באנק איז איצט פארגרעסערט געוואָרען ביז הונדערט טויזענט ענגלישע פונט. די אפּעראציעס פאר דעם יאהר 1924 האָ־בען דערגרייכט 175,000 פונט. במשך פון יאהר איז אריינגענומען אין מזומנים פאר 22,000 נייע אקציעס. דעפאזיטס און אפּשפּארונגען זענען אין דעם יאהר געמאכט געוואָרען אויף 33,000 פונט ד. ה., דריי מאל אזוי פיעל וויפיעל אין לעצטען יאהר. די פארדינסטען פון דער באנק פאר 1924 באטרעפט 73,100 פונט, מיט טויזענט פונט מעהרער איידער לעצ־טען יאהר, און דער נעט פראפיט פון דער באנק דערגרייכט איצט 5,875 פונט (פרוב צו 30,000 דאָלאר)

דער באריכט דערצעהלט אויך וועג־נען די וואונדערבארע לייסטונגען וועלכע די באנק האָט געגעבען פאר דעם ישוב. און די פיעלע הלואות וועלכע זענען גע־געבען געוואָרען צו די ארבייטער קאָ־אָפּעראטיווע אינסטיטוציעס.

די אלע וועלכע אינטערעסירען זיך מיט מעהרערע דעטאלען קענען קריגען דיזען באריכט צוגעשיקט, אויב זיי וועג־לען זיך וועגען צו דער הויפּט אגענטור אין אמעריקא, 133 סעקאנד עוועניו, נ. י. דאָ ווערען אויך פארקויפט אקציעס פאר דער אייטער באנק אויף דעם פריין פון $6.00 א שער.

דירעקטאר פון לוקסעמ־בורגער מוזעאום טויט

פאריז (איטא).

לעאן בענערדיט, דער דירעקטאר פון לוקסעמבורגער מוזעאום וואָס איז געווען א איד איז געשטארבען ביי זיך אין דער היים.

דער פארשטארבענער איז פאר פיע־לע יאהרען געווען אין אינטערנאציאנאלער אויטאריטעט איבער קונסט פראגען. ער האָט אנגעשריבען פיעלע ביכער איבער דער געשיכטע פון קונסט און וועגען קונסט קריטיק.

אראבישע פרעסעלויט הערכערט סעמעל

ירושלים (איטא)

צו דעם אָנקומען פון דעם נייע־היי קאמישאנער פלאמער קיין פאלעסטי־נא האָט די אראבישע פרעסע געווידמעט ארטיקלען ספּעציעל פאר הערערס סע־מועל אין פארבינדונג מיט דער צייט וואָס ער איז געווען דער פאלעסטינער הי־קאמישאנער.

די צייטונג "כרמל" לויבט זעהר שטארק דאָ ליבעראלע פאליסי פון סע־מועל, ערקלערהערענדיג אז אונטער סעמוי־על'ס אדמיניסטראציע איז די אראבישע באוועגונג געוואקסען, און זיך ענטוויי־קעלט..

די צייטונג "מאקאטאם" ערקלערהערט אז סעמועל האָט ארויסגעצייגט גרויסע פעהיגקייטען, א סך טאלאנטען און האָט געארבייט אונטער זעהר שווערע אומ־שטענדען אין פאלעסטינא.

א"י בירגערשאפט בא־פרייט ניט פון מיליטער אין פוילען

וואַרשא (איטא).

פיעלע אידישע יונגעלייט וואָס זע־נען געבוירען געוואָרען אין פוילען אין יאהר 1904, און וועלכע האָבען זיך גע־האט אפּגעגאנגען פון פוילישער בירגער־שאפט אנגעבענדיג אפליקאציעס צו ווע־רען בירגער פון ארץ ישראל, האָבען באַ־קומען מעלדונגען, אז זיי דאַרפען עוק שטעלען צום מיליטער אלס פוילישע בור־גער, און ווערען נאָך דערווייל באטראכט אלס בירגער פון פוילען כל זמן זיי גע־הינען זיך אין די פוילישע גרענעצען.

דער מיליטערישער מעדיציניש־ער עקזאמען פאר יענע וואָס זענען געבוירען געוואָרען אין 1904 וועט זיך אָנפאנגען אין פוילען נאָר אין גיכען. אין פאל אויב די אידישע יונגעלייט וואָס האָבען אנגע־נעבען פאר פאלעסטינער בירגערשאפט וועלען קריגען זייערע פאלעסטינער בור־גער פאפּירען ביז צו דער צייט ווען דער מעדיציניש־ער עקזאמען וועט זיך אָנפאנ־גען, דאן איז מענליך, אז זיי זאָלען קאָ־נען אריסקאָפּהרען פון פוילען אלס פאלעס־טינער בירגער און פארשפארען ערשיינען פאר דעם מעדיציניש־ען עקזאמען פון פרב־זיון.

אין די טעאטערע

לאו'ס טעאטער.

פאר דער נאנצער היינטיגער וואָ־כע וועט אין לאוס טעאטער געשפּיעלט ווע־רען א דראמא, וואָס איז פול מיט געלעב־טער און הומאָר מיט'ן נאמען "פראוו־פלעש". אין דעם כילד נעהמען אנטייל א נאנצע רייהע באקאנטע סטארס און זיי פארזיכערט דערפאר צו זיין אינטערעס־סאנט פון אָנהויב ביז'ן סוף.

היפּאָדראָם טעאטער.

דאָס וואונדערליך שעהנע בילד מיט דעם נאמען "סאלי" אין וועלכער. די באריהמטע אקטריסע קאָלין מור נעהמט א וויכטיגען אנטייל, ווערט געוויזען די היינטיגע וואָך אין היפּאָדראָם.

דאָס בילד איז צוזאמענגעזעצט און אין ווערט געזעהען צו ווערען.

יעדער איד דארף פאטראניזיען

די קווין $ טעקסי

MAIN 0009

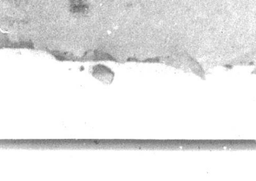

די בילינסטע פרייזען אין שטאדט. קורצע ראנט 4 פאסאזשירען 50ס. 4 פאסאזשירען פון עני טייל שטאדט צו עני פלאץ אין שטאדט בלויז $1.00. קיין ראן איבער א דאלאר. 4 פאסאזשירען א שטונדע $1.75 טעלעפאָנירט מיין 0009, און מיר קומען צו אייך אין 3 מינוטען.

טאראנטא און די פראווינץ אנטאריא

מענער צווישען 25 און 55 יאהר, וועלכע זענען באקאנט אלס ערהליכע און מיט א איינעם כאראקטער, קענען זיינען א פונדאמענט פאר זייער גוטע זוקונפט, אוועקגעבענדיג זייער פריי־צייט, אדער א חלק פון זייער צייט אין זארבינדונג מיט אונז.

מיר לערנען אייך די ביזנעס, גיבען אייך אלע הילף צו פארזיכערען אייך אויף מאכען א סוקסעס. אלעס וואס אייך פארלאנגען, אין ערהליכקייט און ווילען צו ארבייטען.

The Capital Life Assurance Co.

Dr. J. SHAYNE

דיסטריקט מענעדזשער.

402־מעגינג טשעמבערס.

מעלעפאָן עדליין 8834.

טאראנטא און די פראווינץ אנטאריא

מענער צווישען 25 און 55 יאהר, וועלכע זענען באקאנט אלס ערהליכע און מיט א איינעם כאראקטער, קענען זיינען א פונדאמענט פאר זייער גוטע זוקונפט, אוועקגעבענדיג זייער פריי־צייט, אדער א חלק פון זייער צייט אין זארבינדונג מיט אונז.

מיר לערנען אייך די ביזנעס, גיבען אייך אלע הילף צו פארזיכערען אייך אויף מאכען א סוקסעס. אלעס וואס אייך פארלאנגען, אין ערהליכקייט און ווילען צו ארבייטען.

The Capital Life Assurance Co.

Dr. J. SHAYNE

דיסטריקט מענעדזשער.

402־מעגינג טשעמבערס.

מעלעפאָן עדליין 8834.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario,
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont.
January 22nd 1913

א מאדנע קאמפליצירטע לאגע

די שניידעריי, סיי ביי מענער־ארבייט, און סיי ביי פרויען קליידער, איז אמאהל געווען א ר י ר ן - א י ד י ש ע אינדוסטריע. דאס איז נאר געווען אמאהל, היינט אבער איז עס שוין ניט דער פאל, ווייל ניט נאר אין קאנאדע, נאו אין דער שניידעריי זענען באשעפטיגט א צאהל פארשיידענע נאציאנאליטעטען, קאנאדער „נייטיוס", איינגעשלאסען.

אין אל[illegible] זיך ניט נארען, ווייל עס איז שטענדיג בעסער צו קוקען [illegible] די אויגען.

[illegible]ער, מענער אין פרויען, זענען מעהר קלאסען באא[illegible] דער ניט־אידישער ארבייטער, זיי איז לייכטער צו ארג[illegible]ניאנס, זיי זענען אויך פאליטיש מעהר דערציינען, אין [illegible] איך דער לעבענס־ סטענדארד פונ׳ם אידישען ארבייטער א [illegible] דער אלקערער.

האט זשע איז דער רעזולטאט פון דעם?

צו דער צייט ווען די אידישע שניידער, קלאקמאכערי אדער פרי־נישערינס, איז לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

שוין א לענגערע צייט, זיי אין טאראנטא ווערט אנגעפיהרט א סטרייק אין עטליכע קלאק־שעפער. עס סטרייקען די אידישע ארבייטער, אין לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

שוין א לענגערע צייט, זיי אין טאראנטא ווערט אנגעפיהרט א סטרייק אין עטליכע קלאק־שעפער. עס סטרייקען די אידישע ארבייטער, אין לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישע ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

דאס זשע איז דער רעזולטאט פון דעם?

צו דער צייט ווען די אידישע שניידער, קלאקמאכערי אדער פרי־נישערינס, איז לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

שוין א לענגערע צייט, זיי אין טאראנטא ווערט אנגעפיהרט א סטרייק אין עטליכע קלאק־שעפער. עס סטרייקען די אידישע ארבייטער, אין לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישע ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

דאס זשע איז דער רעזולטאט פון דעם?

צו דער צייט ווען די אידישע שניידער, קלאקמאכערי אדער פרי־נישערינס, איז לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

לערנען אויס הינט גנב׳ענען דזשולערי פון פרויען

דאס איז א נייער איינפאל און די פאריזער פאליציי האט זיך געיאגט א יאהר צייט צו כאפען דעם הינטישען רבין.

פון י. מאלין

עס איז שוין לאנג באוואוסט ווי אזוי אין פאריז שלאגט מען זיך איבער אונווייכטיגע קייקעלאך, מיט וועלכע די נעסט אין די פארשידענע האטעלען ווארפען זיך איינע אויף די אנדערע און וואס פאר א סקאנדאלען פון דעם עס קומען ארויס. היינטיגען טאג וועלען מיר דער־צעהלען א פיקאנטע שטיקעל נייעס פון דער פראנצויזישער מעטראפאליס, די שעהנע, לעבעדיגע שטאדט פאריז. זאל דער לעזער זעהן צו וואס פאר א שטופע דער מענש קען דערגעהן אין זיין שטרע־בען צו באגעהן א פארברעכען; ווי אזוי דער פאריזער גנב, פון דעם טיפ וואס דער אמעריקאנער רופט „פיק־פאקעט" שלעפנט צו צאהל פארשיידענע נאציאנאליטעטען, קאנאדער „נייטיוס", איינגעשלאסען.

אין אל[illegible] זיך ניט נארען, ווייל עס איז שטענדיג בעסער צו קוקען [illegible] די אויגען.

[illegible]ער, מענער אין פרויען, זענען מעהר קלאסען באא[illegible] דער ניט־אידישער ארבייטער, זיי איז לייכטער צו ארג[illegible]ניאנס, זיי זענען אויך פאליטיש מעהר דערציינען, אין [illegible] איך דער לעבענס־ סטענדארד פונ׳ם אידישען ארבייט[illegible] מער א פ[illegible] דער אלקערער.

האט זשע איז דער רעזולטאט פון דעם?

צו דער צייט ווען די אידישע שניידער, קלאקמאכערי אדער פרי־נישערינס, איז לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישען ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

שוין א לענגערע צייט, זיי אין טאראנטא ווערט אנגעפיהרט א סטרייק אין עטליכע קלאק־שעפער. עס סטרייקען די אידישע ארבייטער, אין לייכט צו ארגאניזירען אין דער יוניאן, קומט עס אבער אן זעהר שווער מיט׳ן ניט־אידישע ארבייטער אין דער שניידער אינ־דוסטריע, אין ניט נאר דאס, נאר אמטמאהל פארארזאכט עס אויך א גאנץ קאמפליצירטע לאגע — א לאגע וועלכע קען אייך דערפיהרען צו אפענעם אנטיסעמיטיזם, אויב מען וועט זיך וועגען דעם ניט פארטראכ־טען אין צייט.

דאס

א נאכט פון א רעפארטער.

(ערצעהלונג)

פון אמן

א רעפארטער פון א געוויסער צייטונג איז אומגעגאנגען דעם טאג זעהר פארטרירט־שחורה'ט.

עס איז שוין געווען נאך האלבען טאג, ווען דער רעפארטער איז אריין אין דער אדמיניסטראציע. האט געגעבען א קוק אין ועצערעי, א שפעק אין רעדאקציע און אזוי ווי ער האט נאך מיט זיך גאר־ניט געהאט, האט ער א גנייג געמען און קלאפעגדיג מיט'ן שטעקן איז ער ארויס אין גאס אריין.

יענער טאג איז נאך טאט דעם געווען ערגער, וואס דער רעפארטער איז געווען געגוינט צו פילאזאפירען — וואס דאס איז פאר א רעפארטער ערגער ווי סם. אלזא —

ער איז שוין געווען אפגעגאנגען א היבשע צאהל גאסען טראכטענדיג אלץ וועגען דעם, וואס פאר א פינסטערע פרנסה איז צו זיין רעפארטער, ער האט זיין פרנסה פארגליכען צו א סך אנדערע, און האט אויסגעפונען אז קיינע, קיינע איז ניט אזוי שלימזל'דיג ווי זיינע. א ראס־טאר אפילו — איז נאר א ווינטעלע, אדער א שטיקעל ניט פריש פלייש — און עס איז דא פרנסה. און ער — וואו נעהמט מען אלע טאג הייזער זאלען איינגאלען, מענשען זאלען זיך שיסען, זאלען זיך ממית'ן, א דונער זאל אנטאר־בען חורבנות? וואו נעהמט מען אט די אלע אויסטערלישע זאכען, אויף יעדען טאג, באזונדער דעם נאנצען לעבען?

און טראכטענדיג אזוי האט ער זיך פלוצלינג אפגעשטעלט און א פונק־טן א גליקליכער האפנונג. האט איהם א נגאנץ אויסגעגעבען. פון דערווייטענס האט זיך נעטראגען א רייטער אויף א גע־זונטען וויסען פערד גלייך אין געסעל אריין, פונקט אנטקעגען דער ריכטונג פון וואנען עס האט געקענט אנקומען א טראמ־ווי.

אט דא קען עס געשעהן — האט ער א טראכט געטון — ווען אזא רייטער מיט אזא שטיק פערד גיבען א קנאק אונטער, אונטערן טראמוויי — מוז זיך דער טראמ־ווי איבערקעהרען. די וועגט ווידער זענען דא נאנץ שוואכע — ווען אזא טראמוויי ניט א האק אין וואגען, וועט די גאנצע הויז איינפאלען — ארום און ארום קענען זיין אמווענינגסטען פופציג קרבנות. מען קען נאכדעם צופיצען — א חתן בלה פאר־דער חתונה, א טאכטער וואס האט זיך אומגעקעהרט פון איהר מוטערס פריישען קבר, א סוהר נאך געשלאפענע נוטע גע־שעפטען, דער טראמוויי זאל נאר אין דער צייט אנקומען.

מיט א קלאפעגדיג הארץ האט ער זיך אפגעשטעלט וואהרטען. דער רייטער איז שוין געווען אין מיטען געסעל, אט איז ער שוין ביים עק — אט דא זאל עס גע־שעהן — און —

ניט באשעהרט!

דער רייטער איז ארונטער און דער טראמוויי איז ניט אנגעקומען.

דער רעפארטער האט א טיעפען זיפץ געטון, און איז אוועק וויטער.

ער האט געטראכט: סוף כל סוף מוז דער טראמוויי אנקומען, אבער אמאל האט מען נאך געקענט אינטערווירען אירען, היינט — וואס אויס'ן לונג דאס אויס'ן צונג — גלייך ארויסגעקאכט זייטען און עפעס אין ביכלעלע פארצייר־אויף פארזאמלונגען, מיטינגען, אין פאר־כענט, איז ער מיט גיכע טרים אוועק לאמענט א. אז. וו. ניטא קיין אומקלאה־רע פראגען. דאס לעבען פירער נעהט אזוי פארזאיק אויף מארגען איז אין דער בראניק־ווען אויס־ווייל אויף מארגען איז נאטיק, אונטער א גרעסערען קיין איין לייטשע שרפה ניט זיין. די קעפעל —

פרייע ליעבע, וועט דעם פאך אינגאנצען דערשטייקען — עפעס נאר ניט אזוי פאר־דרעהט מען מיט'ן נאז, איז כאן זיך שוין, מען וויל נאר וועגען גארטען פון אונזער צונאנגען און פארטיי. און וואס זאל איך לעבען, די דערנער אבער מוזען בלי ספק איסגעריסען ווערען! וועגען דעם גלוי־טאן? רעכענען א דורכשניטליכען מענ־שענס לעבען אויף פינף און זעכציג יאהר בען מיר קענען קיין צוויי מיינונגען ניט — האב איך נאך אויך אן איין אן דריי־זיין! און די דערנער האבען איך לעצ־סיג יאהר, און פאר דער צייט קען מען טענס ליידער זייער צוואוואקסען! אט א שעהנעס נחת דערלעבען. נעה האלט איז אויסגעקומען ערשט נעכטען אונזער אוים א פרוי מיט פיער קינדערלאך, זא־מיטארבייטער ביי צו־זיין ווי אן ארימע לען לעבען — א שוסטער, א שניידער — פרוי האט אומגעקעהרט א קילא פלייש אט די איז גוט, נאמיר זאגען אז מענשען דערפאר ווייל דאס פלייש איז נעווען ניט וועלען אפילו דערגעהן צו דעם אז מען נאר פארשטונקען, נאר עס האט אויך גע־

דער ענטוישטער.

(ערצעהלונג)

פון יצחק פייגעלמאן.

באגעגענט צום ערשטען מאהל, האט בען זיי זיך אויף א „פארטי", צו וועלכע בער ביידע זענען געווען אויסגעלאדען — דר. גוטסקין, אלס דער איינציגער אידי־שער דאקטאר אינ'ם שטעדטעל, און שול־מאן, אלס דער דאדטיגער אידישער לעה־רער.

דר. גוטסקין איז געווען א מענש פון מיטעלען עלטער. אן ערנסטער, אנגעצויי־גענער און ניט קיין באראדעוודיגער, איז ער אויף דער פארטי געווען אויפגעגאנגען אז עס עזוגדערט אז ער שטעהט אויפ־אנגעגעבען אויף דער אויסגעגעבענער אר־אמעלטער דארט פארגעקומען.

אין זיין שווייגען, וועלכער איז גע־ווען באגלייט פון א קוים באמערקבאר שמייכעלע, האט זיך אבער געמערקט אן אינגאריר־ענדער געפיהל צו די געסט, וועל־כע זיינען באשטאנען מעהרסטענטייל פון קליינע ביזנעסלייט און עטליכע אויפ־געקומענע „אל־דייטנקעס".

עס איז געווען גרינג צו באמערקען, אז דר. גוטסקין וועגדעט אן אלע זיינע פעגליכקייטען צו אייסטיידען אריינגעצוי־גען צו ווערען מיט דעם געשפרעך.

האט זיך איינער פון די געסט, צום ביישפיעל, געווענדעט צו איהם מיט א גע־וויסער פראגע אדער פארלאנג און דערבי־זיך אביסעל דערגעהענטערט צו דעם פלאץ, וואו ער האט זיך געפונען, האט דר. גוטסקין, אונטער פארשיעדענע אויסרייד־ען און תירוצים, געזוכט צו פארלאזען זיין פלאץ, און איהם אויסבייטען אויף אן אנ־דערען, וואו ער זאל זיין זיכערער מיט זיין אפגעזונדערטקייט.

די ראזינע האלטונג פון דר. גוטסקי־נען האט געגעזיגען די אויסמערקזאמקייט פון די אנוועזענדע, און מען האט געזוכט אן אורזאך צו זיין אינזאמקייט.

איינינע האבען עס פארשטאנען אלס זיינע אן איינגעבוירענע איינגעשאפט ניט צו ריידען צופיעל. אנדערע ווידער, האב־בען געגעבען אנדערע אורזאכען דערצו. די אבער וואס האבען איהם געהענטער געקענט, האבען עס ערקלעהרט, אלס אן אקט פון זיין איינגעוואר־צעלטען עגאאיזם.

שולמאן, וועלכער האט דעם דאקטאר זעהר וועניג געקענט, וויל ער איז אינ'ם שטעדטעל געווען בלויז א קורצע צייט און איז דארט נאך נאנץ פרעמד געווען, האט די לעצטע באמערקונג איבער דעם דאק־טארס האלטונג געפרואווט צו ערקלעהרען אלס א ניט באגריענדעטע

ער גלויבט ניט, האט ער געזאגט, אז א מאדערנער מענש, און מיט א העבערער ביילדונג דערצו, זאל באזיצען דעם עקעל־האפטען נארישען גדלות־געפיהל. ער וואלט עס בעסער פארשטאנען אלס זיינע אן אייגענשאפט פון צוריק געהאלטענקייט און באשיידענקייט.

אן איראנישער שמייכעל פון די געסט איז געווען דער קורצער, אבער א סך ענערגיש געווען אויף זיין רייד.

* * *

עס איז געווען שפעט אין אוועגנט. דער עולם האט זיך געפיהלט מיער פון די פארשיעדענע פארווייל־ונגען און ייעדער אייגער האט געזוכט אן איינזאמען פלאץ וואו ער זאל זיך קענען אביסעל אפרוהען.

אין זאל, וואס איז געווען באלויכ־טען פון א גרויסען עלעקטרישען לאמפ, און האט געווארפען א העלען ליכט ארום, איז אלץ מעהר און מעהר רוהיגער גע־ווארען.

דער פריהערדיגער טומעל און גע־רויש. דער פריהערדיגער מיש מאש פון קולות, פארשיעדענע, ניט פארשטענדלי־כע, באסאווע און הילכיגע, אפגעריסענע און אויסגעצויגענע קולות, איז וואס ווייר־טער אלץ שטילער געווארען.

ווי בלייאיג אנגעפילט, איז דער עולם בהרחבה'דיג אויף זייערע אייגאמע פלעצער געזעסען אין זיך אפגערוהט.

איינינע האבען גערעדט, געשפאסט, זיך געווייצעלט הויך אויפ'ן קול, און די איבערינע האבען געענטפערט מיט א גע־שמאקען, חילכיגען געלעכטער.

אנדערע ווידער, האבען ארום ווייסע קייעלעכדיגע טישלאך, ביי א היציגען פאר־טען שפיעל זיך „אפגערוהט".

אזוי האט יעדער איינער, צווישען זיין קרייז, באקאנטע און פריינד, זיך פרעהליך אונטערהעהאלטען און אמווירט.

שולמאן אבער, האט זיך בכיון גע־ועצט דער זייט פון דר. גוטסקין, כדי מיט איהם צו פארפיהרען א געשפרעך, און אזוי ארום שאפען מיט איהם א גא־הענטערע באקאנטשאפט.

און עס איז איהם געלונגען.

דורך פארשיעדענע, געלונגענע איינ־פאלען, האט ער דעם דאקטאר באוועגט צו ריידען. זיי האבען גערעדט איבער פאר־שיעדענע וועלט־אנגעלעגענהייטען. דיר־סקוטירט אלגעמיינע טאגעס פראגען, ספעציפיש אידישע, געצויגען און געוויי־קערט אין עניין אינ'ם צווייטען, באריהרט יעדעס מאל א נייע פראגע און זיך אין איהר ווידער אריינגעוויקעלט.

דער דאזיגער געשפרעך, האט טראץ דעם וואס ער איז ניט געווען גאנץ אינ־טערעסאנט, דאך געפיהרט — אויף ווי־פיעל שולמאנען האט זיך אויסגעדרוכט צו א פיעל אינטיימערער בעפריינדשאפט צווישען זיי, און ער איז געווען צופרידען מיט'ן גערעדט, וואס ער האט זיך גע־אפגענארט אין זיין מיינונג איבערן דאק־טער.

אין א קורצער צייט ארום, האט שול־מאן פארבייגעהענדיג דעם דאקטארס הויז, אפגעשטאנט צו איהם א וויזיט, און וויל ער האט איהם אין הויז ניט גע־טראפען האט ער באשלאסען איהם אפ־צוואוואר־טען.

זיצענדיג אין וואר־טס־צימער, האט ער זיך פארגעשטעלט, די הארציגע פריינדליכקייט וואס דער דאקטאר וועט איהם ארויסווייזען, , ווען ער וועט איהם פלוצלינג ביי זיך דערזעהן. די פיינע אויסנאהמע וואס ער וועט פון איהם קריי־גען, און ער האט אין זיינע נערגענען באר־וואהרערט די שעהנע באגעגענונג, דאס שפלעט און צוגעלאזענקייט פון דעם דאק־טער.

פלוצלינג האט זיך דו טיהר גע־עפענט, און דער דאקטאר איז אריינגע־קומען אין דער באגלייטונג פון צוויי נעט גערלייד־טע יונגלעך.

שולמאן אבער, האט זיך בכיון גע־וועצט ביי דער זייט פון דר. גוטסקין, כדי מיט איהם צו פארפיהרען א געשפרעך, און אזוי ארום שאפען מיט איהם א גא־הענטערע באקאנטשאפט.

און עס איז איהם געלונגען.

דורך פארשיעדענע, געלונגענע איינ־פאלען, האט ער דעם דאקטאר באוועגט צו ריידען. זיי האבען גערעדט איבער פאר־שיעדענע וועלט־אנגעלעגענהייטען. דיר־סקוטירט אלגעמיינע טאגעס פראגען, ספעציפיש אידישע, געצויגען און געוויי־קערט אין עניין אינ'ם צווייטען, באריהרט יעדעס מאל א נייע פראגע און זיך אין איהר ווידער אריינגעוויקעלט.

דער דאזיגער געשפרעך, האט טראץ דעם וואס ער איז ניט געווען גאנץ אינ־טערעסאנט, דאך געפיהרט — אויף ווי־פיעל שולמאנען האט זיך אויסגעדרוכט צו א פיעל אינטיימערער בעפריינדשאפט צווישען זיי, און ער איז געווען צופרידען מיט'ן גערעדט, וואס ער האט זיך גע־אפגענארט אין זיין מיינונג איבערן דאק־טער.

אין א קורצער צייט ארום, האט שול־מאן פארבייגעהענדיג דעם דאקטארס הויז, אפגעשטאנט צו איהם א וויזיט, און וויל ער האט איהם אין הויז ניט גע־טראפען האט ער באשלאסען איהם אפ־צוואוואר־טען.

זיצענדיג אין וואר־טס־צימער, האט ער זיך פארגעשטעלט, די הארציגע פריינדליכקייט וואס דער דאקטאר וועט איהם ארויסווייזען, , ווען ער וועט איהם פלוצלינג ביי זיך דערזעהן. די פיינע אויסנאהמע וואס ער וועט פון איהם קריי־גען, און ער האט אין זיינע נערגענען באר־וואהרערט די שעהנע באגעגענונג, דאס שפלעט און צוגעלאזענקייט פון דעם דאק־טער.

פלוצלינג האט זיך דו טיהר גע־עפענט, און דער דאקטאר איז אריינגע־קומען אין דער באגלייטונג פון צוויי נעט גערלייד־טע יונגלעך.

שולמאן אבער, האט זיך בכיון גע־וועצט ביי דער זייט פון דר. גוטסקין, כדי מיט איהם צו פארפיהרען א געשפרעך, און אזוי ארום שאפען מיט איהם א גא־הענטערע באקאנטשאפט.

לעווינטערס מאווינג סייל

אונזער ליעס ענדיגט זיך. מיר מוזען אפלויזיטען דעם פלאץ. איצט איז אייער געלעגענהייט פאר גרויסע באַרגיינס. אלע פרייזען געשניטען צו דער העלפט.

טשעסטערפיעלד סעטס פון $85 אפ.
בעדרום סעטס פון $125 אפ.
דיינינג רום סעטס פון $130 אפ.

גען סטאוס פון $12 אפ.
בעטען פון $6 אפ.
ספרינגס פון $4.50 אפ.
מאטראצען פון $5.50 אפ.

און אלעס וואס עס איז נויטיג פאר'ן הויז. אונזער סטאק איז פרישע נייע און פון בעסטען קוואליטעט. קומט זעהן אונזער סטאק און פרייז. ספעציעלע געלעגענהייט פאר יונגע פארלאך.

S. LEVINTER
287 QUEEN ST. WEST
אפען ביז 9.30 אוועגט

מזל טוב-ווער געהט חתונה האבען?

קומט צו אונז. מיר האבען פאזיטיוו דעם גרעסטען און שעהנסטען אויסוואהל פון

דרעס און טאקסידא סוטס

לייטעסט סטייל צו פארנעמען. איך סילק און סריסטי העטס העמדער, שיך א. ז. וו. אלעס אפ־טודייט. קומט און איבער־צייגט אייך.

פריימאן ברידער 571 יאנג סט
טעלעפאן רענדאלף 3270.

קול המון כקול שדי

דאס פאלק, די גאנצע שטארט, אלע באלעבאסטעס, האבען באשלאסען אז ספערלינג, דער באוואוסטער בוטשער, גיט דאס בעסטע פלייש אין שטאדט און בילינ.

10 סענט רינד און קאלב פלייש

אלע פענסי פלייש, ווי טשאפס, סטייק, ברוסט און קאטלעטס

15 סענט לעכער בלויז 8 סענט

ספערלינג האלט ניט מיט איין צד, ספערלינג איז מיט'ן עולם. מיט אלעמען. אלע ווילען געזונטע און פרישע פלייש און בילינ. ספערלינג גיט עס ווי. אידען פארדערן בשר פלייש, ספערלינג איז אונטער דער השגחה פון הרב ברויכארד.

פיינער קאן ניט קאנקורירען מיט ספערלינג. ווי קען זיין כשר'ער פון כשר? און ווי קאן זיין בעסער פון דעם בעסטען? נעדענקט דעם אדרעס:

ספערלינג 697 קווין וועסט

טעלעפאן עדלייד 5770

היט זיך פון טריפות

דער איסור מיט די תקנת הקהל איז בתקפו כמקדם, כל זמן די זעלבסט געאסערטע שוחטים וועלען ניט שטעהן לדין תורה אין זייער שחיטה טריפה.

פאלגענדע בוטשערס פארקויפען די געאסערטע פלייש:

בערלין, 31 באלדווין סט. בערלין, 30 סט. ענדריו.
קאליכאריץ, 470 דאנדעס וועסט. ספערלינג, 697 קווין וועסט.

אונטערגעשריבען פון די טאראנטער רבנים:

מאיר צבי ליוויי. יוסף וויינריב.
שמואל צבי זילבערשטיין. יעקב גארדאן.
מאיר בערגער. שלמה לאנגער.

נעזונטע שפייזען פאר טאראנטער אידען

דער באזוואוסטער

י. גאלדענבערג

האט ערעפענט א כשר'ן געשמאקע

רעסטאראן, 123 ספאדיינע עוו.

וואו יעדער איינער קען קריגען די געשמאקסטע, פרישסטע, ריינסטע עסענס צו יעדער צייט. שנעל סערווירט, גוט באהאנדעלט, פרובירט איינמאל, וועט איהר פאזיטיוו בלייבען אונזער קאסטומער. געדענקט אונזער נייעם אדרעס.

י. גאלדענבערג, — 123 ספאדיינע עוו.

דזשולערי דזשאנס

פון אלע סארטען, אלערליי מעדאלס פריוואטע ווי אויך פאר מתנות ווערען געמאכט צו אָרדער, אדער ריפיירט. ביים באוואוסטען דזשולער

מ. העלער

750 קווין סט. איסט
טעלעפאן דזשעפערסאן 7863
ליידיס פאקעט בוקס געפיקסט גוט און בילינ.

האספיטאל באקאנטמאכונג

די קאמיטעס וועלכע קענוועסען פאר דעם

האספיטאל קאמפיין

וועלען אנגעהן מיט זייער ארבייט ביז יעדער איד פון שטאדט וועט באזוכט ווערען

שטיצט דאס אידישע האספיטאל מיט וויפיעל איהר קענט

ערמוטיגט די ארבייטער מיט אייער פריינדליכער איפנאהמע און פארפעהלט ניט צו האבען א חלק אין דער נאבעלער ארבייט.

די העדקוואטערס פון דעם קאמפיין זענען איצט אין:

525 דאנדעס וועסט

מרס. ה. דוואַרקין, קאמפיין מענעדזשער.

בית החיים עדת ישראל אנשי פוילען

די יעניגע מעמבערס וועלכע דער האלטען ניט קיין ברייף זענען געבעטען אריינצושיקען זייערע אדרעסען צום פרע־זידענט מר.

ווילנער 9 ליפינקאט

א פארזאמלונג וועט פארקומען זונ־טאג דעם 31־טען מאי, 4 נאכמיטאג אין דער תלמוד תורה עץ חיים.

דר. י. פיינבערג

האט איבערגעזעטצט אין זיין אלטען אפיס אויף

305 דאנדעס סט. זו.

קארנער מעקאל

וואו ער איז גרייט אויפצונעהמען זיינע אלטע און נייע פאציענטען. פליישט, קראונס און ברידזשעס. קיין וועהטאג ביים ארויסציהען. קלענסטע פרייזען ווי מעגליך.

טעלעפאן טריניטי 9474.

לואיס ווייגער

דער אידישער יונגען

סיין פיינטער

פון 74 דאנדעס וועסט
האט געטומפט נאך 559 בעי סט.
נעבען דאנדעס.
טעלעפאן עדלייד 6369

באקאנטמאכונג

ספעציעלע פרייזען פאר נייע סטודענ־טען וואס הויבען אן נעהמען מוזיק לעסאנס ווינטערען חודש ביי דער קאסמאפאליטען אקאדעמי אף מר־זיק.

פידעל, מאדאלין
קארנעט, סאקסאפאן, ווערט געלע־רענט פון א לעהרער מיט א צוואנ־ציג יעהריגער ערפאהרונג. שנעלער סיסטעם, ערפאלג גארענטירט.

פראפעסאר
מ. אנדרזשעלא
פרינסיפאל, סטודיא, סטענדערד טע־אטער בילדינג, קארנער ספעדיינע עוו. און דאנדעס סטריט.
טעלעפאן טריניטי 0017

קויהלען און קאוק

פיער, הייץ, שטרוי, און פעקינג גרעס צו באקומען ביי:

ל. סמיט

און קאמפאני, לימיטעד
444 דאפרען סיידינג.
טעלעפאנס:
לייקסייד 0981
גלעדסטאן 5505
וואג און קוואלימי גאראנטירט

כלויז חזן וולאדאווסקי

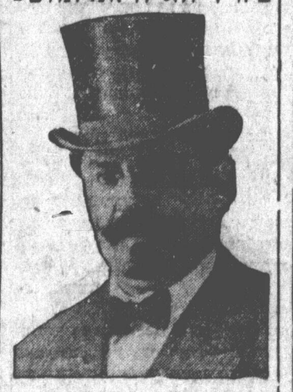

איז אנשטעלליג, ריין און פארזיכטיג

אלס מוהל

און מסדר קידושין.
אלע עלטערן פון סינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז אין זייער איינענעם בענעפיט.
קאנטרי לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.
וואוינונג 62 ברונזווייק עוועניו
טעלעפאן טריניטי 1076.

קויפט אייערע קוילען פון

יאנאווער בראדערס

וואו איהר באקומט בלויז גוטע ראדזשערס קוילען.
268½ קווין סט. וועסט. רעזידענץ טריניטי 8781. אפיס טעל. עדלייד 6766

וויכטיג פאר האמילטאנער אידען

איהר באקומט ביי מיר טעגליכע, וועכענליכע און מאנאטליכע ציי־טונגען פון אמעריקא און קאנאדע אין

56 יארק סטריט (נעבענאיבער דעם אמערשעל האטעל)

דעם „אידישען זשורנאל"

באקומט איהר יעדען פריהמארגען פון דעם זעלבען טאג. איך נעהם אויך אן אלערליי

אדווערטייזמענטס פאר'ן „אידישען זשורנאל"

אויב איהר ווילט זיך שיכסרייבען פאר אידישע ציימונגען קענט איהר עס טאן דורך מיר מיט די בעסטע באהאנדלונגען. אלערליי ביכער און שריפ־טען אין אלע שפראכען קענט איהר ביי מיר באקומען.

ל. לואיס 56 יארק סטריט, האמילטאן
טעלעפאן בידזשענט 8045 אדער 8833.

STANDARD THEATRE

דער סטענדערד טעאטער

איז איצט צו פארדינגען פאר פארזאמלונגען, קאנצערטען און אנדערע אונטערנעהמונגען סאסייטיס און ארגאניזאציעס קענען שוין איצט אראנזשירען פאר זייערע בענעפיטס פאר'ן קומענדען סיזאן. זעהט זיך מיט

מר. איזידאר עקסלער

אין אפיס פון סטענדערד טעאטער אדער מאכט אפאינטמענטס דורך'ן טעלעפאן טריניטי 4310

לאיער בירענבוים

אפיס:
דאמיניאן באנק בילדינג
קארנער קווין און בעי.

וואוינונג:
טעלעפאן טריניטי 2533.
226 בעווערלי סטריט.
טעלעפאן אדעלייד 7287.

לאיער סאל אייזען

באריסטערס, סאליסטער, און נאטאריס.
קאמישיאנערס פאר אנטאריא און קוויבעק.

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס

דאמיניאן באנק בילדינג — רעזידענס
פאר. בעי און קווין סטריטס רום 4 — 484 מארקהאם סטריט.
טעלעפאן עדלייד 3083. — טעל. טריניטי 1904 W

ליא. א. מאלדאוועד

לאיער און נאטארי פאבליק
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.
רום 507 פעדעראל בילדינג. ריטשמאנד סטריט.
טעלעפאן עדלייד 2178.

דייוויס און האבערמאן

לאיערס

רום 307 מענינג טשעמבערס
27 קווין סטריט וועסט. — טעלעפאן עדלייד 7684

לאיער גלאסס

רום 36—37 אויפסיריעל באנק בילדינג. קארנער יאנג און קווין.
טעלעפאן עדלייד 6089 — רעזידענץ סיין 1322
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.

לואיס מ. סינגער

Singer, Macdonald & Richardson

לאיערס און נאטארים
גודיער טייך בילדינג, קארנער ריטשמאנד און סיטקא סטריטס.

טעלעפאנס עדלייד 7965, 7966

געלט צו אנטלייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגעדזשעס.

לאיער סאקלאף

רום 212 מענינג טשעמבערס, 72 קווין וועסט. טעל. עדלייד 7437
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגעדזשעס.

די בעסטע **קויהלען** קרינט איהר ביי די

איטאן קאהל קאמ.

טעלעפאן עדלייד 2696

THE EATON COAL CO.
352 QUEEN ST., WEST.

LOEW'S

די גאנצע היינטיגע וואך
עלענאר באַרדמען
— אין —
„פראוד פלעש"
וואדעוויל.

HIPPODROME

די גאנצע היינטיגע וואך
קעלין מוד
— אין —
„סעלי"
מיט לעאן ערל.

עלעקטרישען

הויז ווייערינג און ריפיירינג, עסטי־מעטס. קיין דזשאב צו גרויס אדער צו קליין. קיין שאדען צו די דעקא־ראציעס ביים פיקסען.

דזש. דזשייקאבסאן
27 באלדווין סטריט
טעלעפאן מרינטי 3248 J

וקול התור נשמע

אלע ווייסען, אז אייער פריינד **גרין** נעמט ווידער אן פייער אינשורענס פאר די בעסטע קאנא־רער מאריף קאמפאניעס. אויך אויטאמאביל, פליט גלאס און עק־סידענט אינשורענס ווערט פינקט־ליך אטענדעד ווי אלע מאל.

H. GREEN, 293 Spadina Ave.
Phone Trinity 3774

נוצט א 50 ס. טעקסי

2 פאסאזשירען איסט אדער וועסט פון יאנג סטריט — — — 50 סענט
4 פאסאזשירען א שטונדע $1.50
טעלעפאנירט עדלייד

3150

50c. TAXI 50c.
Tel. Ad. 3150

אינשורענס פאר פייער, בארגלערי פלייט גלאסס

עקסידענט און סיקנעס אטאמאביל, לייף

קענט איהר באקומען דורך

חזן קאפלאן און זוהן

ספעשיעל רעפרעזענטטיווס פאר די כו און לייף אינשורענס קאמפאני

11 קאלבארן סט.

טעלעפאן עלגין 5893
וואוינונג 458 בראנזוויק עוו.
טעלעפאן הילקרעסט 8332

יעקב מ. בענעט

באריסטער, סאליסיטארס,
נאטאריעס, א. ז. וו
104 קאנטינענטאל לייף בילדינג
371 בעי סטריט
טעלעפאן עדלייד 2654
וועסט טאראנטא אפיס: 2782
דאנדעס וועסט דזשאנקשאן 0536.
וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן 0983

זוכט ניט!

דער מאן וואס קען פיקסען גראַ־מאפאנס, פייליל שלעסער רעפיי־רען, נייע שליסלען, בייבי קערע דזשעס און סטאוס געמאכט פון אלט ניי, איז דער גוט באַ־וואוסטער

פ. שלייפער

אין 459—461 קאלעדזש סטריט
אז איך מאך גוט און בילינ, דאס ווייסט יעדער.
טעלעפאן טריניטי 6621.

אייערע ציין

זענען די שומרים ביי דעם טויער פון **אייער געזונד**. זענען אייערע ציין גוטע, שטארקע וועכטער? אדער זענען זיי קראנקע, צופוילטע, און פארשאפען אייך גרויס שמערץ?

דר. י. י. לעווין

דענטיסט
באנק אף טאראנטא, קווין און סאבער.
מיין 0598.

האט איהר אויגען טראבעל? האט איהר קאפ שמערצען?

דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען **אפטאמעטריסט — און אפט־שען —**

וועלכער איז אויטאריזירט פון גאווערנמענט

דר. הענרי הערריס

279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינע)
אפען ביז 9 אוהר אין אויענט
DR. HENRY KARRIS
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. Near Spadina
Open until 9 p. m.

פאטראנייזט די איינציגע אידי־שע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטאָרי, אפיסעס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאַ־נאטליך און יעהר־ליך. 10 מעראלי סטריט. טעלעפאן אדעלייד 3087.

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
422 BAY ST